

DOMOVINA

Izhaja 5., 15. in 25. dan vsakega meseca. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje vsakokrat po 10 kr. od garmond-vrste. Velja za celo leto 2 gld., za pol leta 1 gld., za četrt leta 50 kr. Narodnina naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celji.

Velika noč.

Potihnili so zvonovi. Potihnil je hrum in šum šumečega življenja. Nekak tihi, skrivnostni mir je zavladal v vsem življenju. Kmet zapušča težko delo na polju, delavec v fužini, dijak se je vrnil v okrilje domačega krova.

Tudi v naravi se gode skrivnostne premembe. Drevje prej golo in mrtvo, jelo je poganjati sočnato popje, ki hrani najnežnejše mladje in zelenje. Tu in tam je prodrla pomladna cvetka popne sponse in cvetela v sijaju solnčnega žarka. Vendar se skriva še vsa lepota pomladnega zelenja in cvetja za nežnim zastorom popnatih kril, in treba ji le najmanjšega napora, da šine na dan v vsej svoji nežnosti in krasoti.

Tako je tudi zavito človeško velikonočno veselje v tiho žalost, kažočo nam življenje in trpljenje nebeškega Sinu, ki je trpel za nas, da se mi veselimo, ki je vstal iz smrtne noči, da vstanemo tudi mi. V znamenje žalosti je umolknil zvon v zračni višini, umrlo je petje — sveta tišina.

Vesoljno tišino pa je vzdramil glas Zveličarjevega vstajenja. In zapeli so zvonovi mogočno pesem vstajenja in nesli jo na vse strani božjega sveta, zagrmeli so jo topovi, zapeli nešteti glasovi v vnebokipečih veselih svečanih spevih in zaduhtele so jo cvetice v solnčnem ozračju. Kakor preroben je ves svet od radosti in veselja glasov, ki so pretresli nebo in zemljo. Raztrla je cvetka sponse rahlega popja. Tako slavi nebo in zemlja v vsi svoji svečanosti dan Gospodovega vstajenja v petju in cvetju, veselju in radosti.

Nehote se nam ozirajo naše oči v preteklost nazaj in naprej v bodočnost novih dni z ozirom na javno življenje.

Teman je sedanj položaj naše države in nezanesljiv. Kar se je obljubovalo narodom že leto in leto, še vedno ni gotovo, ni storjeno.

Volilna reforma, živa žila narodov, Bog vé, kedaj se vresniči, Bog vé kako se vresniči? Ali bo prinesla narodom isto pravico, koja jih more poplačati za težke dolžnosti. Davčna preosnova, ali bode pravična, ali bode terjala od vseh slojev bremena vsakemu primerna? Ali nam odpravi krivico, da ne bodo nosili bremen revnejši slojevi težjih, nego imoviti.

Zali Bog, da nimamo Slovenci tokrat povoda, praznovati z velikonočnimi prazniki, veseljih dni, tudi v javnem življenju.

Skromne naše zahteve so še vse nevresničene. Nerešeno je vprašanje celjako, kakor so sploh nerešena mnoga druga pereča vprašanja.

Na Primorskem se nam je boriti v zvezi z brati Hrvati in biti težki boj za obstanek in napredovanje naše, samo našim načinom zatirane narodnosti, da si pridobi tisto veljavo in pravo, koja ji gre po številu in dolžnostih. Boriti se nam je za svojo narodnost in za blagor državnih brez ali celo — kdo ve — proti državni volji, proti laškim nasprotnikom, ki so pokazali vsemu v obraz, da jim ni mar gledati na sredstva.

V veselje in zadoščenje nam mora biti, da narod iz sebe kali čvrste pojave, narodnega življenja, da se zaveda svoje moči in svoje časti, ter si pridobiva oblast v svojih vaseh in trgih, vas za vasjo in trg za trgom, pridobiva si oblast in gospodarstvo v lastni hiši, kjer se je do sedaj šopirilo po vsej krivici tuje gospodstvo.

Kako tlačijo brate v Korotanu, govorili smo že mnogokrat. Trepeta nam srce, ko se oziramo na gorenje brate. Koliko muke, koliko dela in truda in vendar le za stvari, ki bi pripadale jim po božji in svetni postavi.

Kakor nam Slovencem, tako se tudi malo smeje solnce zadovoljnosti našim bratom Čehom, katerih stari neprijatelji se sedaj grejejo ob solncu vladne milosti, ktere še zdaj nemilo pritiska mora izjemnega stanja.

Slabo nad vse slabo se godi Slovakom pod neusmiljeno pestjo madjarsko-liberalnega zlogospodstva, neprijazne so razmere Hrvatov osobito zaradi razkropljenosti in neednosti narodnih moči.

Nad vsemi avstrijskimi Slovani še veje zimska sapa, nad njimi še sije neprijazna zvezda razun srečnih, svojih bratov, žalibog nekoliko odtujenih Poljakov.

A tem bolj nas mora veseliti, da se mladini poljski niso ohladila sorodna čuvstva, kakor poljskim politikom. Veseli nas, da se poteguje za nas poljska mladina, živeča v naši dotiki in spoznavajoča krivične naše razmere, pri svojih veljakihi za nas in zboljšanje naših razmer. Zdi se nam, kakor bi vstal rodoljubni duh blagega Koritka v srcih mladeži poljske, da spominja svojo domovino sorodnih vezi do bratskega naroda. Posebno nas mora veseliti ta lepi pojav v teh tužnih časih.

Popolnoma naravno je, da se spominjamo o velikonočnem času bratskih narodov. Kaj je lepšega na svetu, kakor da se obiščejo ob teh svečanih dnevih razkropljene družine sinovi, hčere, zeti in sinuhe in vnuki v hiši očetni, iz ktere so izšli. Tudi Izveličar je vstal in obiskal osamljene učence in apostole, prikazal se jim in jih vspodbudil in osrčil.

In kar je lepo za ude posamezne družine, je tem lepše za sorodne narode, da se spominjamo krvnega prijateljstva in krvnih svojih vezi, da gojimo in negujemo zlato vez bratoljublja.

Izveličar je vstal, in vstavši iz groba je dihnil na vesoljni svet radost in veselje, svetlo nado in zavest lepše bodočnosti.

Pozabi tedaj trpin svoje trpljenje, pozabi tužnik svojo tugo, pozabi človek težkega dela, vstani iz vsakdanjih težkih skrbi, raduj se pri svojih, komur jih hrani še mila osoda, izgini iz src človeških zloba in nesprava, in raduj se človeštvo čistega in veselega srca. Gospod je vstal, vstani tudi ti! Aleluja.

LISTEK.

Vstajenje.

Velikonočna slika. — Sp. Bogdan.

Pomlad mila
Odklenila
Svoj veseli
Nam je raj...

Vendar enkrat zopet vstaja zala vigred iz temnih zimskih grobov, ki so jo tako dolgo in tako ljuto oklepali. Divna pomlad! Kdo te radostno ne pozdravlja, kogar srce ne vskipi v hrepenenju po tebi, po trenutku, ko zopet obdaruješ iz svoje bogate zakladnice vesoljno človeštvo? Kolikokrat od praveka sem so te že opevali pesniki, opisovali pisatelji, kolikokrat se je posnemala tvoja harmonija v petju in godbi! In vendar si vedno nova, vedno čarobna, vedno z istimi upi, z istim veseljem prešinjaš človeška srca, bodriš jih k novemu delu! Pozdravlja te oratar, ker v tebi se še le prične njegovo pravo delo; sedaj izročuje zemlji svoje nade in pričakuje od zgoraj blagodejne rose božjega blago-

slova. Pozdravlja te potnik-mladenič, ki se s stoterimi upi podá v svet, iskat si iskušnje in — sreče. Sploh, pozdravlja te vse. Kdo se more tvojemu čudovitemu uplivu ustavljati?

Kaj bi počel človek, ko bi se enkrat ne povrnile krilate pevke, da ga vzbude iz dolge zimske zaspanosti? Kaj, ko bi se ne oblekla zemlja v lepoto kakoršne niti Salomon v vsej svojej slavi ni imel? Človek in z njim vsa narava hrepeni po vstajenju. A to vstajenje je proslavil in mu dal višji pomen s svojim lastnim vstajenjem naš Izveličar sam. Tako se spajata narava in vera v krasno harmonijo, ktere povzročitelj in voditelj je Bog.

* * *

Deklica glavó poveša,
Véne obraz prej cvetoč;
Nekaj nje srcé pogreša,
Solz ji potok lije vroč.

Vstajenje! Kako prirčno zaupno doni ta beseda! In vendar je srce nežne deklice tam na groblji ob gomili svoje matere polno nasprotnih čustev. Kaj je gnalo to stvarico semkaj v tem času, ko se drugi otroci v veselih in brezskrbnih

igrah radujejo novodošle pomladi? Zakaj je ne mikajo pisane bóje duhtečih cvetic, mehka travica zeleneče trate? Ljubezen, ljubezen do svoje matere in bridka zapuščenost je priklepata semkaj, da sirota s cipresami vred žaluje tu na groblji. Tukaj toži, tukaj se spominja srečnih dnij materinega varstva. Proč so blaženi trenotki, ko jo je mamka z nežno pesmico uspančkala, ko jo je zjutraj budila: vstani! To je bilo vstajenje gledati mamici v mili obraz, gledati skozi okence v krasno jutro, kjer se je solnce v tisočnih rosnih biserjih zrcalilo, kjer so ptičice pevale svojo jutranjo pesem. In takrat je sklenilo to dete svoje ročice k molitvi in bilo je srečno. A zdaj? — Kdo se zmeni za uvéli list, ki pade na zemljo in ga jesenska burja drvi sem in tje? Kje najde sirota sočutje, ki ga je vajena, kje ljubezen, s kakoršno ljubi le mati svoje dete?

Blizu materinega groba je druga, lepa gomila. Nad njo stoji kip, predstavljajoč žalujočega genija, ki kaže z desnico proti nebu. Dete se ozre na to podobo, premišljuje in spozna po nekem notranjem navdihu nje pomen. Vstajenje, tako mu pravi glas, vstajenje bode enkrat in

smojeni. Duhoven ne bo smel več Slovenca sprevideti, krstiti, pogreba mu napraviti, poročiti itd. kratko nič, čisto nič, drugače so Nemci-Celjani že razžaljeni in po koncu. To se res sme izreči iskrena želja „Bog daj tem norcem pamet“.

(O priliki blagoslovljanja temeljnega kamna „Narodnemu Domu“ v Celji) poslalo nam je bratsko društvo „Hrvatska“ v Gradci svojo čestitko: Pozorni na vsaki napredek bratskega naroda slovenskega, je i nas Hrvate srčno razveselilo videče, kako so se združili bratje Slovenci v Celju, da podignejo svoj „Narodni dom“, ki bo središče, okrog kterega se bodo zbirali bratje Slovenci, da s zloznimi močmi delujejo za blagor in napredek svoje domovine. Mi se z vami o priliki položenja temelja hramu slovenskega naroda iz srca radujemo in želimo, da postane „Narodni Dom“ Slovincem ono, kar želijo njegovi ustanovitelji.

(Davčne zadeve posojilnic in hranilnic). V seji državnega zbora dne 3. aprila je bil obširen razgovor o obdačnji hranilnic in posojilnic. Navedli so se nekateri pomisleki proti § 83. davčne preosnove, ki govori, kako naj se obdačijo hranilnice. Zagovorniki hranilnic so povdarjali važnost in občno korist, katero ima ljudstvo od hranilnic ter priporočali, da se hranilnice kolikor moč davka oproste. Poročevalec Abrahamovič je pojasnjeval stališče odseka ter povdarjal, da pomisleki proti predlogu odsekovem so neosnovani. § 83. je bil sprejet po odsekovem predlogu z neznačnimi spremembami. Važna določba v tej seji sklenjena je ta, da so posojilnice proste pridobitnega davka. Razni govorniki so pri tej priliki povdarjali važnost posojilnic, omenjali težav, s katerimi se imajo boriti vzlasti v začetku ter opozarjali vlado, naj svojim podrejenim finančnim uradom naroča, da tega blagodejnega delovanja v korist ljudstva z nepotrebniimi sitnostmi ne ovirajo. Predlog, da so posojilnice davka proste, je bil vsprejet s 83 glasovi zoper 80. Naš poslanec g. M. Vošnjak je še predlagal, da se pri posojilnicah ne obdačijo tiste svote, katere se dajejo posojilniškemu načelnikom, nadzornikom in uradnikom, ter tiste svote, ki se od čistega dobička prištevajo rezervnemu fondu za zgube.

(Naši nemški Gradčani) imajo vedno velika usta, kadar bi se imelo dati Slovincem vsaj malo pravice, brigajo se za bismarkovanje in vidijo povsod drugim betvo v očeh, bruna v svojem očesu pa ne vidijo. Ne samo, da je družbinsko življenje na jako slabem glasu, gode se tudi v javnih zavodih gorostasne nečuvnosti, i niti zdravnišča niso izvzeta v tem oziru. Tako so morali odstraniti ravnatelja v Feldhofu, oskrbnik pa je pobegnil. Neprimerno bi bilo, če bi vprašali zakaj. Če se nečuvnosti gode že v takih zavodih, komu še potem človek naj zaupa. Našim Gradčanom pa bodi lep nauk: brigajte se raji za svoje brezbrojne zadeve, ki zahtevajo nujne pomoči in pozornosti, in ne pihajte, kar vas ni malo ne peče.

(Učiteljem na deško ljudsko šolo v Celji) imenovan je g. Franc Kranjc, dosedanji učitelj v Hočah.

(Bismarckov komers) celjskih Nemcev bil je kaj revna reč. Najprej so se napihovali in napihovali, kakor da bi vse nemško Celje dne 1. aprila imelo Bismarcku na čast znoreti, konečno pa se je zbrala mala peščica ljudi v celjski kazini, kjer so si bili postavili, kakor nekdanji Izraelci zlato tele, okolo kterega so plesali, Bismarckov kip. Komers ali slavnost, otvoril je velik Nemec, sin rajnega slovenskega narodnjaka, dr. Jesenko s tem, da je nekak nagovor zjecjal. Mož namreč jecjal, toraj je njegov nagovor moral biti krasen začetek te celjsko-nemške burke. Ko je slavnostni govornik učitelj Tisch odhvalil in naslavil Bismarcka, so baje konečno salamandrili ali močerada „ribali“ Bismarcku na čast. Med burkeži bil je izmed c. kr. uradnikov baje edini sodniški adjunkt dr. Wokaun, kateri je bil od začetka poklican, da bi v slavnostnem govoru slavil Bismarcka, pa se je menda konečno zbal, da ni govoril, ker se je povsod v Avstriji to slavljenje Bismarcka začelo odločno obsojati, kot protiaustrijsko počenjanje.

(Štajerski bismarckovci) odpeljali so se v četrtek dne 11. t. m., na Nemško, da bodo po-

kleknili na kolena pred svojim malikom Bismarckom, ter mu žrtvovali nek pokal ali velik kozarec, na katerem so grbi raznih štajerskih mest, da se bo Bismarck, če ga bo srkal, vedno spomnil, na naše štajerske klečeplazce. Pa skoz Gradec peljalo se jih je komaj 30—40 med temi tudi par iz Spodnje Štajerske. Gnaliso prej velik šunder, vpili in razsajali, kakor bi res cela Štajerska bila na kolenih pred tem največjim sovražnikom Avstrije in presvitle Habsburške cesarke rodovine. Zdaj se je pa pokazalo, da je to vse bila sama sleparija, da je samo par tucatov prusačkov se našlo na Štajerskem, katerih ni sram iti poklanjat se Bismarcku. Med vsemi temi Bismarckovimi romarji pa ni enega človeka, čegar ime bi le nekoliko več veljave imelo. — Najboljše bi storili ti Bismarckovi romarji, če se v Avstrijo ne bi nikoli več povrnili.

Spodnje-štajerske novice.

(Premembe pri č. duhovščini). Premeščen je č. g. Jos. Janžekovič, kaplan pri Sv. Barbari pri Vurbergu, k Sv. Rupertu v Slov. goricah, ker je stopil ondotni kaplan, č. g. Ant. Štrakelj, radi boleznii v začasni pokoj.

(Volitev župana na Teharjih). Dne 9. aprila t. l. se je na Teharjih volil župan in svetovalci — županom izvoljen je Jožef Rebov, posestnik v Čretu. Prvim svetovalcem Anton Štor, posestnik v Bukovem žlaku; drugim Štor Franc, posestnik v Osenici in tretjim Kresnik Jožef, posestnik v Čretu.

(Vabilo) k javnemu shodu, katerega priredi na Belo nedeljo 21. aprila ob polu 4. uri „Slov. kat. delavsko društvo v Žalcu“ v prostorih g. Piki-na v Grižah. Vspored: 1. Govor: Namen slovenskega katoliškega društva. 2. Govor: Cerkev in njeni sovražniki. K obilni udeležbi vabi

(V Vojniku) dobilo je minolo zimo vsak dan po 45 šolskih otrok toplo jed. O Božiču je kupila rodbina Stallnerjeva 12 dečkom in 12 deklicam popolno novo obleko. Tudi rajni župnik g. Bl. Rotnik sporočil je g. učitelju A. Brezovniku 20 gl., da kupi revnim otrokom obleke. — Gospa Ap. Vrečer podarila je cerkvi sv. Tomaža Marijino podobo, ki je vredna nad pet sto goldinarjev. — Tamburaši pod vodstvom g. L. Uratariča vrlo napredujejo in pri prvem zborovanju društva „Edinost“, ki se ima vršiti kmalo po Veliki noči, nastopili bodo že javno. — Nova petrazrednica hitro raste iz zemlje, le škoda, da vreme delavcem vedno nagaja.

(Posojilnica v Gornjemgradu) je darovala ondotni čitalnici 10 gld., „Slov. planinskemu društvu 5 gld., „Katoliškemu podpornemu društvu“ v Celji 5 gld. in „Dijaški kuhinji“ v Celji 10 gld.

(Pomanjkanje občinskih zdravnikov). Nekatero velike občine in župnije bi rade dobile svoje zdravnike, pa jih ni dobiti niti za lepe nagrade; to velja n. pr. o Rajhenburgu in o Vidmu ali o Sv. Petru pod sv. gorami, kjer ponujajo 600 gld. letne nagrade za občinskega zdravnika.

(Potrjena volitev). Načelnik in njega namestnik, Fr. Lenček na Blanci, in g. Vincenc Medic v Sevnici, sta kot taka v ondotnem okrajnem zastopu od cesarja potrjena.

(Vabilo). „Podružnica sv. Cirila in Metoda za breški okraj“ imela bo na Belo nedeljo 21. aprila 1895 v dvorani hotela Klembas, svoj redni občni zbor z vspeodom: Poročilo tajnika in blagajnika, volitev novega načelnštva, in zastopnikov za glavno skupščino in prosi obilne udeležbe načelnik.

(Pri Podsredi) se je ob potoku Bistrici odtrgal plaz, napravil kmetom okolo 5000 gl. škode in spravil v nevarnost več poslopij, ki so se baje s plazom vred premaknila. Bistrica si je napravila novo strugo. Kmetje si sami niso mogli pomagati. Ker je bil podsredški trg sam v nevarnosti, poslani so bili vojaki — pijonirji s Ptuja, na pomoč.

(O usadu pri Podsredi), ki se je pripetil tik nad trgovom proti sv. Petru, se nam nadalje poroča, da se ondi mudita dva inženirja in 4 pijonirski častniki z 90 možmi, kateri delajo potoku bistriškemu novo strugo, kajti staro je plaz zasul. Provročila je plaz skoro gotovo voda, ki

je bila v neki višje ležeči rupi, od koder si je izbrala druge odtok. Plaz je bil prej na skalah, ktere novih došlih vodá niso prepuščale. Došel je ta plaz na veliko rodovitnih njiv in travnikov in s tem dotičnim posestnikom veliko škode provročil, ker so na prejšnjem rodovitnem prostoru nastala nerodovitna tla. Pred plazom se je bila hišica, katero so bili ljudje prej zapustili, do strehe vdrla v zemljo; drugo hišo so pa pred nastalo nesrečo prestavili. Ljudi ali živine se do zdaj ni ponesrečilo nič.

(Usad pri Podsredi) si je sam c. kr. namestnik ogledal, plaz se več ne premika; studenci ne prihajajo več; nevarnost je minula; vojaki le še škodo popravljajo, n. pr. zasuto cesto in delajo bistriškemu potoku novo strugo.

(Umrl je) v četrtek, dne 4. t. m. dragi nam tovariš g. Jakob Vodlak, učitelj na Sladki gori. Njega spomin hranili bodemo v svojih srcih. Naj v miru počiva!

(Sodnija v Gornji Radgoni pred državnim zborom). Justični minister grof Schönborn je odgovoril na interpelacijo dr. Gregorca, ki se je pritožil, da se okrajno sodišče radgonsko poslužuje le nemških tiskovin in odkoke izdaja le v nemškem jeziku. Minister pojasnuje, da se je to zgodilo v posamnih slučajih, ne, da bi se nasprotovalo želji stranke, namreč vsled pomote. (? Ur.)

(Živinske razstave) priredi kmetijska družba letos v Ptuju in Radgoni.

(Okrajni zastop ptujski.) Iz Ptuja se nam piše: Pri konstituiranju okrajnega zastopa v Ptuju, dne 8. aprila volila je narodna stranka J. Zelenika, posestnika pri Sv. Urbanu, načelnikom, g. c. kr. notarja S. Ožgana v Ptuju, njegovim namestnikom; v odbor so voljeni nastopni gg.: M. Brenčič, tovarnar v Zabjaki, O. Klemen Šalamun, gvardijan v Ptuju, A. Gregorič, posestnik v Ptuju, M. Krajnc, župan na Gori, And. Jurca, veletržec v Ptuju. Pred volitvijo ponudili so nemški zastopniki dosedanjemu okr. načelniku kompromis, po katerem zahtevajo dva zastopnika v odbor in so motivirali to s tem, da je inteligencije (?) le mej njimi iskati in da v odbor le izobraženi možje sodijo. Z ozirom na to pa, da so mej slovenskimi zastopniki štirje z visokoškolskimi in razun teh pa še 8 s srednješkolskimi študijami, kar pri nasprotni stranki pogrešamo, je očitvidno na kateri strani je inteligenca. Pri seji je potem g. Anton Gregorič v imeni večine izjavil, da slovenski zastopniki ne čutijo potrebe za kompromis in to že zaradi tega ne, ker bi Nemci že pred 10 leti, ko je bila naša stranka v manjšini, lahko začeli s takimi kompromisi, kar so opustili. Mestni zastopniki zapustili so potem volišče, na kar so naši soglasno volili. — Nemškutar je povsod jednak. Med njimi štejejo mesarje, čevljarje, oštirje, usnarje, peke itd. itd., med višjo inteligenco; pri nas pa so buteljni ti in tudi vsi drugi, dasiravno imajo naši toliko v peti, kakor oni v glavi.

(Vabilo) k izrednemu občnemu zboru „Delavskega bralnega in pevskega društva v Mariboru“, dne 21. aprila 1895. ob 2. uri popoldne v gostilni gospoda Frangeš-a, Koroška ulica št. 21. Dnevni red: 1. Poročilo o sklepih odborove seje dne 2. aprila t. l. 2. Predlog odborov, da se upelje za vsacega uda obligaten list „Domovina“ s pošiljanjem na dom. 3. Vzvišanje mesečnega dneška od 20 na 35 kr. za vse redne ude brez izjeme. 4. Agitacija in dogovor o pohodu ali obisku veselice podružnice sv. Cirila in Metoda, ktera bode 5. ali 12. majnika t. l. 5. Poročilo o „mladinski pevski šoli“. 6. Razni nasveti in vprašanja. Društveniki „Delavskega bralnega in pevskega društva v Mariboru“ se s tem vabijo, da pridejo vsi polnoštevilno k izrednemu občnemu zboru, ker se bodo obravnavala za razvoj društva važna vprašanja: 1. Odbor je pri zadnji svoji seji dne 2. aprila t. l. obravnaval in sklepal o stvareh, ki so velike imenitnosti za društvo in za slovenske delavce mariborske sploh, ter se bode pri občnem zboru o tem natančno poročalo. — 2. Društveniki smo preveč raztreseni, nimamo nikake zveze drug z drugim, zato je potrebno, da dobiva vsak, da dobivamo vsi enak časnik na dom, s tem stopimo v tesno zvezo, ker vsi nakrat bomo zvedeli vse, kar se tiče društva in kar je potrebno ob raznih priložnostih ukreniti. Za obligaten list predlaga odbor „Domovina“, ki izhaja

Bismarkovanje in zopet — Bismarkovanje.

Ptuj, 10. aprila 1895.

Naš prejšnji okrajni odbor ojačil se je v istem hipu, ko mu je solnce že v zaton šlo, ter protestoval v dostojnej obliki, proti temu, da se grb mestne občine Ptuj, ki se je poklonil na častnem pokalu knezu Bismarcku, uporablja za take demonstracije. Ta izjava je bila tem bolj umestna, ker se je v Gradcu izdalo povelje, stvar urediti tako, kakor da izhaja proslava Bismarckova v imenu cele Štajerske. Ta protest uzbudil je pri nekaterih nevoljo; to se je videlo in sklepati dalo iz resnega obraza našega c. kr. okrajnega glavarja g. dr. Alfons vit. Schererja, ki ljubi mir.

Gotovo je toliko, da ptujski Slovenci ne smejo več dremati v tem nagrobnem miru in pokoji kakor dosedaj.

Tak nagrobni mir uduši vse življenje, izjalovi vsako plemenito djanje, pokvari vsaki čist značaj in se vleže kakor mora na duhove. Gibanje, borba, delo je življenje.

Če v nemškem Gradcu poklanjajo celo Štajersko kronovino nemškemu kancelarju pod noge, treba, da se takim pojavom kar najostreje porobu postavimo. Če je namestnik v Gradcu razveljavil sklep mestne občine v Gradcu, vsled katerega bi moral mestni župan Bismarckove častilce v imenu mesta pri dotičnem komerzu pozdraviti, ne bode razveljavil sklepa tistih avtonomnih oblasti, ki se upirajo temu — bismarkovanju.

Ali mestni očetje ptujski modrujejo v svoji domišljiji drugače. Zanašajoč se na popustljivost tukajšnjega okrajnega glavarja, skovali so v večrajšnji seji neki protest proti okrajnemu odboru, češ, da se tu nepoklicano utika v zadeve grba nemške ptujske občine ter se pritožujejo nad tem, da se upa kdo trditi, da Ptuj ni čisto nemško mesto. Tem prenapetnežem toraj raste vidno greben in to vkljuba temu, da je okrajni glavar g. dr. A. Scherer svoj čas trdil, da g. dr. Karl Wleislar, c. kr. notar v Ptuj, ki je menda dotični protiprotest skoval, ne bi dobil cesarjevega potrjenja, če bi bil županom izvoljen. „Lepi Karl“, kakor se on tukaj sploh imenuje, pa je duša mestnemu zastopu; župan sam g. Ornigg, katerega modrost se ravno ne bo primerjati Salomonovi, je torej le senca „lepega Korla“.

Če zgoraj navedeni protiprotest ptujske mestne občine ne bo od c. kr. okrajnega glavarja razveljavljen, je to dokaz, da je naš okrajni glavar svojo taktiko nasproti „lepemu Korlu“ spremenil. To si je treba zapomniti, kajti gotovo je, da ptujski mestni očetje nimajo pravice razpolagati z mestnim grbom, kakor bi se jim poljubilo.

Naloga okrajnemu odboru, ki je zopet v slovenskih rokah, pa je, borbo nadaljevati in se protiviti vsakej kritiki mestnih očetov. Zapomniti si je treba zlati izrek:

zdrženje tam gori z mamico, ko bo vsklila in iz groba stoletij in vekov vstala nova večna pomlad. — —

* * *

Kdo on je, ki vstaja čez veke na dan?

Kdo ta je junak velikanski?

Poglejte v obraz mu, obraz vam je znan:

To narod je — narod slovenski!

Veselo se pojavlja pomlad v življenju posameznega človeka, kaj še le v življenju celega naroda, sosebno pa našega slovenskega naroda! Stoletja teptan na svoji lastni grudi, zaničevan in kot suženj tlačjen od tujih nasilnikov, vil se je naš narod pod temi težkimi okovi, zastonj se ozirajoč po rešilni zvezdi; ni se mu hotela prikazati. Ni našel pravice, ki mu je pristojala kot vrlému branitelju svoje domovine, in še jo išče, toda išče uspešno. Ali kakor zrno, ki je skrito v zemlji, razdere svoje tesne okove in prodre na dan, kjer mu blagodejno solnce daje moč, da raste in se razvije, tako je tudi naš narod slišal vabeč glas nekaterih svojih vrlih sinov, glas k vstajenju.

„Najboljšemu ni moč živeti v miru,
Če zloben sosed tega ne želi.“

Če bi slovenski okrajni zastop sedaj odjenjal, bi kazal le slabost in mestni očetje bi se mu po vsej pravici posmehovali ter v zvezde kovali „lepega Korla“. Ta pa ni tak veleum, da bi se mu naši znani voditelji klanjati morali. Če okrajni glavar ne sači razveljaviti dotični sklep mestne občine, treba je to v primernej obliki poročati na višjem mestu.

Nemški Gradčani ne uprašajo, so li upravičeni za to, pokladati celo Štajersko kronovino Bismarcku v oznožje. Zakaj bi pa se slovenski okrajni odbori zmirom vpraševali, smo li upravičeni za „protibismarkovanje“ — Bog nam odpusti to besedo — ali ne. Če omahujejo c. kr. oblastva, ni treba da omahuje tudi slovensko prebivalstvo.

To si naj zapomnijo naši znani voditelji. Mi pričakujemo dejanj, odločnih dejanj. Če pa teh ne bomo dočakali, bomo kritikovali tudi mi.

Antonino.

Kranjsko prebivalstvo l. 1890 v primeri z l. 1880*).

Na Kranjskem je bilo leta 1890. 498958 prebivalcev (+ 17715), med temi jih je bilo 238011 (+ 8195) moškega in 260947 (+ 9520) ženskega spola. Na Kranjskem je 498153 (+ 17869 katoličanov, 349 (— 163) evangeljskih, 89 (— 7) judov in 367 (+ 16) druge (pravoslavne) vere. Slovencev živi na Kranjskem 466269 (+ 18903), Nemcev 28033 (— 135³), druge narodnosti 1352 (+ 503). Kranjsko šteje 84144 hiš. — Po okrajnih glavarstvih je stanovanstvo tako-le razdeljeno:

Okrajno glavarstvo Postojina ima 41479 prebivalcev; od katerih je 41461 katoličanov 41061 Slovencev, 281 Nemcev. Okrajno glavarstvo Kočevje šteje 42806 ljudi; 42795 katoličanov, 27324 Slovencev in 14736 Nemcev. Okrajno glavarstvo Krško ima 53237 prebivalcev; 53226 katoličanov, Slovencev 52658 in Nemcev 225. Okrajno glavarstvo Kranj šteje 52625 ljudi; 52589 katoličanov, 51674 Slovencev in 632 Nemcev. Okrajno glavarstvo Litija šteje 36851 prebivalcev; 36828 katoličanov, 36200 Slovencev in 517 Nemcev. Okrajno glavarstvo Logatec šteje 40273 prebivalcev; katoličanov 40262; Slovencev 39903 in 154 Nemcev. Okrajno glavarstvo Radovljica ima 26497 prebivalcev; 26479 katoličanov, 25253 Slovencev in 1028 Nemcev. Okrajno glavarstvo Rudolfovo šteje 48346 prebivalcev; 48334 katoličanov; 44676 Slovencev in 3517 Nemcev. Okrajno glavarstvo Kamnik šteje 40210 ljudi; katoličanov 40201, Slovencev 39780 in 330 Nemcev. Okrajno glavarstvo Črnomelj šteje 28460 ljudi; 28175 katoličanov, 26780 Slovencev in 794 Nemcev. Okrajno glavarstvo za ljubljansko okolico šteje 57669 ljudi, 57631 katoličanov, 56761 Slovencev in 632 Nemcev. Mesto Ljubljana šteje 30505 ljudi; 30172 katoličanov; 24199 Slovencev in 5127 Nemcev. — Če ravno se je v de-

*) Številke v oklepkih kažejo, za koliko se je prebivalstvo v teh desetih letih pomnožilo (+) ali skrčilo (—)

Zora puca, bit' će dana!

Vzdramil se je in željno zre tje, od koder mu sije zora rešitve. Kako lepa je njegova pomlad! Kako drvenje, živahno delovanje, kako prečenje vsepovsod! A vendar se temu napredku stavi toliko zaprek; zakaj strah je tujce pred našim vstajanjem, ker to pomenja njih propad. Zato nam zagrinjajo z oblaki političnega boja jasno zvezdo-danico. A tudi žalibog medsebojni prepir vihra med nami, dve mogočni stranki si stojite nasproti, katera bo obvladala, pokaže bodočnost. Vendar vse to ne more otemniti svitle zore, ki preprega vedro nebo naše bodočnosti. Dal Bog, da kmalu, kakor sedaj po dolgi ostri zimi praznujemo v divni pomladi vstajenje Odršenikovo, slavimo tudi po končanih borbah vstajenje mlade, čile Slovenije, ko bode naš narod preporojen, velik in zmagovit stal v vsaki vrsti z drugimi narodi!

Le vstajaj torej, narod moj,
Do danes v prah teptan!
Pepelni dan ni dan več tvoj,
Tvoj je — vstajenja dan.

setih letih število stanovanstva nekoliko (skoro za 18000) pomnožilo, vendar je razmerje narodnosti ostalo skoro nespremenjeno. Število Nemcev odgovarja precej dejanskim razmeram; za 1300 se jih je l. 1890 manj naštel, kar smemo pripisovati pravičnejšim odnošajem, ki so začeli na Kranjskem polagoma prodirati. Od teh se je 500 Nemcev v Ljubljani manj naštel, 800 pa po kmetih zlasti v (krškem, litijskem, logaškem, novomeškem, črnomaljskem okraji). Več Nemce vse je naštel pa posebno v okrajih (Kočevje, Kranj, Ljubljanska okolica). Vendar se more reči, da so narodnostne razmere dospеле na Kranjskem do neke stalnosti, od katere jih utegne le velika sila ali krivica premakniti. Zavoljo tega odobrujemo, da pravi domoljubi nastojajo, da postanejo šole in uradi na Kranjskem, v tej slovenski deželi, vendar enkrat čisto slovenski. Občine že uradujejo skoro od kraja slovensko, deželni odbor večinoma. Želeti je še to, da bi slednji skozi in skozi slovenski uradoval, da bi ga potlej še c. kr. uradi, osobito deželna vlada z okrajnimi glavarstvi začeli posnemati.

Po sodnijskih okrajih se kranjsko prebivalstvo tako-le razdeljuje: Postojina ima 12359 stanovancev, Ilirska Bistrica 10791, Senožeče 6360, Vipava 11969, Kočevje 19861 (14301 Nemeč, 4895 Slovencev), Velike Lašče 9514, Ribnica 13431, Krško 16952, Kostanjevica 12490, Mokronog 14607, Radeče 9188, Škofja Loka 23913, Kranj, 22231, Tržič 6481, Ljubljanska okolica 42232, Vrhnika 15437, Litija 23742, Zatična 13127, Idrija 15483, Lož 9959, Logatec 14831, Kranjska gora 7170, Radovljica 19327, Rudolfovo 27248, Žuženbark 11222, Trebnje 9876, Brdo 16772, Kamnik 23438, Metlika 11514 in Črnomelj 16946 stanovancev. V Cerknici se je ustanovila nova sodnija; ta trg z okolico je spadal prej pod logaško sodnijo.

Kranjska mesta: Ljubljana ima 30505 stanovancev (24199 Slovencev, 5127 Nemcev), Idrija 4906 (brez okolice) 4778 Slovencev, 82 Nemcev), Kamnik (občina) 2368 (2233 Slovencev, 94 Nemcev), Kranj 2062 (1940 Slovencev, 82 Nemcev), Novomesto 1969 (1820 Slovencev, 106 Nemcev), Kočevje (občina) 2835 (2680 Nemcev, 115 Slovencev), Krško 817 (občina pa 5406) (803 Slovenci, 26 Nemcev), Kostanjevica 545 (občina 2648) (530 Slovencev, 15 Nemcev), Škofja Loka (mesto samo) 1349 (1236 Slovencev, 50 Nemcev), Višnja gora 384 (381 Slovencev, 3 Nemci), Lož 411 (občina 778) (403 Slovenci, 2 Nemca), Radovljica 631 (583 Slovencev, 36 Nemcev), Metlika 1318 (1202 Slovenca, 23 Nemcev), Črnomelj 1086 (1052 Slovencev, 21 Nemcev). Ta pregled z nova kaže, kar je že sploh znano, da so tudi vsa kranjska mesta razen Kočevja popolnoma slovenska. Vsaj pa imajo povsodi tudi narodne občinske zastope; le v nekaterih mestih se v najnovjšem času, ko skuša duh koalicije upljivati, čisto narodni zastopi nekako krhajo, n. pr. v Kostanjevici in v Metliki.

Celjske novice.

(Položitev in blagoslovljenje temeljnega kamna za „Narodni dom“ v Celji) vršilo se je v ponedeljek dne 8. t. m. Velč. g. opat Ogradi z asistenco g. vikarja Irgl-na blagoslovili so v navzočnosti celega ravnateljstva posojilničnega in hranilničnega in mnogih drugih zbranih ljudi svečano temeljni kamen „Narodnemu domu“, prostor in orodje. Poprej pa so isti napravili primeren nagovor na zbrano občinstvo, povdarjajoč, da kakor je združeno zložno delovanje omogočilo, da je prišlo do tega, da se gradi ta stavba, ki bo kinč za celo celjsko mesto, tako naj bo tudi za naprej sloga in združeno delo, da bo se gradba lepo uspešno vršila, in da bode na srečo in blagoslov tistim, ki bodo svoj čas v tej hiši delovali in stanovali. — Tudi g. dr. I. Sernec povdarjal je, da le sloga, ki je vedno vladala med nami, je storila, da se je dosegel tako velik krasen uspeh, ter izrekel željo, da bo sloga navdajala nas tudi zanaprej. — Po izvršeni svečanosti začelo se je pridno zidanje novih zidov, ter podiranje starih hiš, ter vlada na stavbišču veselo gibanje, kakor na mravljišču. Kdo bi si bil mislil, da bodo za to, ker so g. opat zvršili popolnoma cerkven obred ter blagoslovili temeljni kamen, njih nemški celjski listič „vahta“ zarad tega grdo napadal. Ti nemški Celjani so res vže pri-

+ v Celji in je velik, dobro in temeljito pisan list, ki se bode rad oziral tudi na položaj, v kojem je dandanes delavski stan. 3. Bode zaradi tega treba zvišati mesečnino na 35 kr. za vse jednako, a ne da bi nekteri plačali po 50, 30, drugi pa samo po 20 kr.; jednake pravice, jednako plačilo. 4. Podružnica slovenske šolske družbe sv. Cirila in Metoda bode imela v mesecu majniku veselico na korist slovenski šoli, ki se stavi v Velikovu na Koroškem. Odbor želi, da bi se te veselice, ako mogoče vsi udje delavskega brain. in pevsk. dr. udeležili, ker se gre za imenitno narodno stvar. Odbor je že vložil prošnjo, da se našim udom zniža vstopnina na 20 ali 25 kr. 5. O mladinski pevski šoli bode poročal in jo priporočal g. Skrbnišek. Podučeval je že 2 mesca in dosegel že lepe vspehe, ter želi, da bi se pošiljali vsi otroci društvenikov v to šolo. Tako si odgojimo veliko število izurjenih pevcev in pev. 6. Pri šesti točki: Razni nasveti in vprašanja, lahko vsaki ud povzame besedo, stavi kak predlog, nasvet ali vprašanje. Ako bi se ob 2. uri ne sešlo za sklepčnost zadostno število udov, skliče se za uro pozneje, to je za 3. uro isti popoldan drugi občni zbor, pri katerem sme sklepati vsako število udov. Prirčen pozdrav! Na svidenje dne 21. aprila ob 2. uri pri g. Frangešu, Koroška cesta št. 21.

Odbor.

(O uravnavi gruntnege davka). Visok čisti zemljiški prinos provzročuje visoko obdačenje; a on je tudi navadno podlaga za presojevanje, v koliko je zemljišče vredno, in v koliko se zamore dobiti nanj kredita, posojila. Ogromno zadolženje zemljišč je znano in vsled slabih letin in krize, ki je nastala v avstrijskem kmetijstvu, marsikateri gospodar mora iskati posojil. Posebno na Štajerskem so pri ocenjevanji zemljišč visoko cenili katastralni čisti prinos zemljišč, da bi postala štajerska zemljišča visoka v vrednosti in vredna ter sposobna za višje kredite! Istina je, da je dobila Štajerska s tem mnogo višji zemljiščni davek odmerjen. Da bi se pa to zdaj premenilo, je malo upanja, ker bi se moral čisti katastralni prinos z nova preračunati. Vlada namreč trdi, da je nemogoče vse z nova pričeti in meni, da naj se revizija tarifnih nastavkov omeji le na odpravo očividnih, dejanskim prihodninskim razmeram ne več odgovarjajočih nejednakomernosti toliko v celih okrajih, kolikor v raznih kulturnih vrstah istega okraja.

(Gradeo). Šetaje se po nemškem mestu „Gradeo“ vidiš pravilno slov. pisanih, še več pa nemško izkazanih napisov, slovenskih obrtnikov vsake baže, kot čevlarjev, krojačev, kovačev, mizarjev i. t. d., kateri so kot obrtni pomočniki semkaj potovali, da se v svojem obrtu izurijo in blagodejne nemščine nauče. Ker so si po svoji nadarjenosti in marjivosti poleg svoje zmernosti prihranili stotak, mislili in prizadevali so si, da bodo samostalni. Nastanili so se tukaj in misleč, da ni dobro samemu biti, in da pridobe podporo in balo, privedli so si zakonsko drugarico in to na srečo slov. naraščaja, staro ljubico iz domačije, ali se s prilizljivo Nemko spoznali in za narodno izgubo zakonsko zvezali. Tako se izgubi mnogi Slovenec v nemškem morji, ali zamari ali izda narod svoj, in le na kakem skromnem kotičku, neopazen govori še svoj materinski jezik, ako ga ne probudi odločen narodnjak, ali kliče gmotna hasen. Mej drugimi mojstri slov. pokolenja slove po svoji marjivosti in spretnosti mojster krojač za vsako bažo fine obleke civilne in vojaške, državne, in železniške uradnike, gospod Miha Razlag, Heinrichstrasse št. 2 oz. 4., narodnjak, sorodnik našega pokoj. nepozabljivega dr. Radoslava Razlaga, odvetnika, pesnika in pisatelja. Ta mož je pri mejnarodni izložbi izgotovljene obleke in krojnih načrtov (Schnittzeichnungen) v Kairo (Kahiro) v Egiptu, kljub mnogih francoskih in angleških tekmovalcev s prvim in najlepšim darilom odlikovan in patentovan. Zato se dotični krojaški mojster Slovincem po gestu „svoji k svojim“ toplo priporoča.

(Naše meščanske šole). Spregovoriti hočem še besedo o „naših“ meščanskih šolah, ki pa prav za prav niso „naše“, ker niso niti slovenske niti slovensko-nemške, ampak čisto nemške, ker nimamo do njih mi ubogi Slovenci čisto nič pravic. One stoje deloma le pod oblastjo deželnega

odbora (n. pr. celjska in še nekatere), deloma pa pod oblastjo c. kr. deželnega šolskega sveta. Okrajni šolski sveti s c. kr. okrajnimi šolskimi nadzorniki nimajo nič pravic do njih. Zato so pa te šole take, kakor da bi bile vstvarjene samo za Nemce. Slovenci smo itak prenizki narod, da bi se nam vsaj ena slovenska ali bodisi slovensko-nemška meščanska šola dala. Ljutomer, Slovenska Bistrica, Konjice in drugi kraji bi bili še dosta veliki za take šole, pa niti misliti ni, da bi jih kdaj dobili. Rajši bodo dali še Knittelfeldu ali Muran-u ali Mürzzuschlagu „Doppelbürgerschulen“ (glej Bruck), kakor pa spodnjim Štajercem vsaj eno deško šolo te vrste. Ljutomer ima n. pr. že skoro pol stoletja enorazredno slovensko-nemško realko, toraj najboljšo podlago za enako trirazredno meščansko šolo; toda nečejo tega „embria“ oživetiti, ker bi to Slovincem koristilo. Rajši so kumovali pri krstu „sulfereinove“ šole! — Na Spodnjem Štajerskem so 4 meščanske šole, deški šoli v Celji in Radgoni, deška in dekliska v Mariboru. Kakšne so te šole, v katerih je skoro gotovo več kakor polovica slovenskih učencev in učenk? Nemške so! Ali se v njih uči slovenščina vsaj kot predmet? Samo v Celji se jo uče slovenski učenci. V kakšnih rokah so te šole? Skoro sami Nemci, ki slovenščine nič ne znajo, ali pa ponemčeni Čehi in Slovenci, ki slovenščine znati nečejo, nastavljeni so na teh šolah, v katerih veje vsled tega veliko-nemški duh. Učitelji in ravnatelji teh šol pospešujejo nemško politiko, kakor smo to imeli že večkrat priliko opazovati. Posebno je pa nas avstrijske Slovence zbódló, da, ko se v Celji niti sam politični vodja c. kr. adjunkt Wekaun ni upal proslavljati očitno Bismarčka, je moral marveč to storiti hoté ali nehoté meščanski učitelj Tisch. Vprašamo li, kako morejo to dopustiti c. kr. avstrijske šolske gosposke? Kako more tak učitelj v šoli učiti avstrijsko zgodovino? Kako gojiti avstrijsko domoljubje? Vsaj pride navskriž s svojim javnim nastopom, s katerim je proslavljaj največjega avstrijskega neprijatelja! Ali kaj bomo tožili, ko velja tu žalibog hrvatska prislovica, da „riba od glave smrdi“.

Druge slovenske novice.

(Družba sv. Cirila in Metoda se vam, Slovenci, ginjena zahvaljuje za vaše dobro srce. Darovi, ki je donašate za punčico v našem očesu — za velikovško šolo — so pogosti in večkrat obilni. A ob vsem tem vender le še ne jenjamo s prošnjami. Vsakemu vas je jasno, koliko da stane zgradba navadne naše hiše. Količni bodo torej še le troški ob obširnem šolskem poslopi. Zato vas prosimo, ne pozabite zlasti bližajoči se čas velikonočnih se praznikov: za koje sprejmi vsak vas — stanujoč v krasnem dvorci ali pa v zadnji kočici na selu — naša najboljša, naša domorodna voščila. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

(Odbor „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“) bode imel sejo dne 16. aprila t. l. v Ljubljani. Začetek točno ob 1. uri popoldne. Zbirališče v hotelu „pri južnem kolodvoru“ (nasproti kolodvora).

(Koncert „Glasbene Matice“ v Ljubljani.) Ako pogledamo v preteklost glede našega glasbenega razvoja, pač lahko rečemo s prepričanjem, da smo Slovenci od nekaj radi obračali svojo naklonjenost in pozornost tej nežni cvetki. Vendar je imelo vse, kar smo storili in mogli storiti do najnovejšega časa v tej stroki, vse bolj smer in lice zabave, kakor pa teženja po zgolj pravi umetnosti. Nedostajalo nam je moči, da bi se bili pospeli do stopnje prave umetnosti v naših koncertih in da bi mogli zadostiti visokim njenim zahtevam. Tembolj nas mora razveseliti veliki korak, ki smo ga storili v zadnjem času v napredovanju na glasbenem, odnosno koncertnem polju. Do nepričakovane višine nas je privela naša „Glasbena Matica“ s svojimi koncerti, vrhunec pa je dosegla z zadnjim svojim koncertom, z izvajanjem veličastne skladbe „Mrtvaški ženin“. Naš glasbeni zavod se je popel v tem koncertu na višino umetnostnih zahtev in s samimi domačimi močmi prekosal vsako pričakovanje. Vidi se pač, da so vsi člani v ljubeznijo in požrtvovanjem se poprijeli svoje naloge,

in da so z ljubeznijo sledili vsem navodom in naporom neutrudljivega vodje M. Hubada. Občinstvo vznemadjeno in presenečeno pa je tudi na sijajni način pokazalo svojo hvaležnost zboru in solistom posebe. Divilo se je g. Verhunčevi na prekrasnem glasu in izvajanju, divilo se Stuhecú ki je znal v svoji, dasi nehvaležni in težavni vlogi priboriti veljavo svojemu lepemu zvonkemu glasu, ugoditi skladateljevi ideji in prevladati ves zbor, če je bilo treba. Tudi gospod Razinger je izvršil svojo nalogo, kakor je ni mogel nikdo boljše pričakovati. Zato pa nam je prijetna dolžnost, izjaviti svoje priznanje zboru „Glasbene Matice“, posebno pa solistom in dičnemu vodju M. Hubadu. Prestavo je oskrbel g. profesor Stritar v znani dovršenosti ter ubral v preprostosti besede in zloga popolnoma narodne strune. Njemu gre nemala zasluga, da je „Mrtvaški ženin“ mogel tako lepo vspeti.

(Novi okrajni šolski nadzorniki na Kranjskem): za okraja Postojina in Logatec s sedežem v Postojini, nadučitelj Ivan Thuma v Postojini; za okraja Kranj in Radoljica s sedežem v Kranju, nadučitelj Jožef Kragel v Trziču; za okraja okolica ljubljanska in Kamnik s sedežem v Ljubljani, profesor na ljubljanskem učiteljski Vilibald Zupančič; za okraja Krško in Litija s sedežem v Krškem, nadučitelj Fran Gaberšek v Krškem; za slovenske in utrakvistične šole v okrajih Novomesto, Črnomelj, Kočevje z začasnim sedežem v Črnomlju, nadučitelj Anton Jeršinovic v Črnomlju; za nemške šole v teh okrajih s sedežem v Kočevju, gimnazijski ravnatelj Peter Wolsegger; za slovenske in utrakvistične šole v Ljubljani profesor Fran Levec, za nemške šole v Ljubljani, v Krškem, Belipeči, Domžalah, Vevčah in Goričah profesor B. Knapišch.

(Slovenske posojilnice in hranilnice leta 1894.) Posojilnica v Vitanji je imela v svojem 5. upravnem letu 146 555 gld. prometa, 1117 gld. čistega dobička in 2800 gld. rezerve. — Posojilnica v Spodnjem Dravbergu je imela v svojem 7. upravnem letu 88 543 gld. denarnega prometa, 781 gld. čistega dobička in 3235 gld. rezervnega fonda. — Posojilnica v Pišecah je imela v svojem 11. upravnem letu 21 281 gld. prometa, 194 gld. čistega dobička in 2157 gld. rezerve. Nova posojilnica v Ljubnem pri Gornjemgradu je imela že v 4. mesecih lanskega leta 26 575 gld. prometa 63 gld. čistega dobička ter 264 gld. rezervnega zaklada. — „Vzajemno podporno društvo“ v Ljubljani je imelo od 1. februarja 1893 do 31. decembra 1894 prometa 592 261 gld.

(„Slovensko društvo“) ljubljansko zborovalo bode na Belo nedeljo popoldne v Krškem.

(S Kranjske gore) se nam poroča, da je posojilnica ondi po prestanih mnogih ovirah vendar ustanovljena in registrovana. Kljub temu, da je večak snoval ta zavod, pa je še težko šlo. Koliko večje težave utegnejo imeti še neizvedenci! Zato bode dober navod o snovanju in poslovanju teh zavodov res dobro došel slovenskim domoljubom.

(Duhovščina in cerkve na Kranjskem l. 1894.) Lani je bilo na Kranjskem 278 samostalnih župnij, 2 lokalni kaplaniji, 2 vikarijata, 8 starih kaplanij, 21 ekspoziur, 225 kaplanskih mest, 6 vorničarjev, 44 drugih beneficij, 311 cerkvá, od dušnih pastirjev oskrbovanih, 1004 podružnih cerkvá, 8 samostanskih cerkvá, 187 kapelic; duhovščine je bilo razen škofa: 16 korarjev, 424 dušnih pastirjev, 34 drugih dohovnikov, 47 vpokojenih duhovnikov, 11 duhovnikov iz drugih škofij (14 jih je pa odsotnih), 55 redovnikov, 107 nun uršulink, 11 karmelitaric, 137 usmiljenih sester, 26 šolskih sester in 12 magdalenaric. Duš je imela ljubljanska škofija 574.861 (kacih 70.000 odsotnih).

(Prve lastovice) so prišle v Savsko dolino, kakor se nam od ondot poroča, 5. t. m., a našle še niso nič zelenja, nič cvetja, kakor v prejšnjih letih. Tudi kukovica je nam že ob istem času naznanila prihod vesele pomladi.

(Iz raznih vinskih krajev) se nam poroča, da je zajec napravil letos na mladem ameriškem in na starem našem trsji neizmerno veliko škode. Seveda, vsaj je trsova skorja edina bila, kar je

mogel glodavec doseči nad visokim snegom, da ni lakote poginil.

(Iz Mokronoga) se nam piše: Naša okrajna posojilnica je imela svoj redni letni občni zbor. Vdeležitev je bila jako živahna — seosebno od strani kmetov; teh je namreč prišlo še čez 50. Od tržanov — pristnih Mokronajzarjev — ni bil nobeden navzoč. Pri vseh narodnih podjetjih ti kažejo nekako mržnjo ter se sploh ne zavedajo narodnih dolžnosti, veliko bolj pa so vneti za zabavljanje nasproti možem, ki čutijo z narodom in se trudijo za blaginjo ljudstva! — Tužna nam majka Slava. Načelstvo posojilnice se je nekoliko spremenilo: načelnik je postal mesto zaslužnega g. župnika Viranta, g. notarijatski kandidat Jože Rohrmann in namesto odbornika g. Fr. Zupančiča od Sv. Križa pa g. poštar Karol Tomšič; namestnika sta g. kaplan Janez Rihtaršič in g. učitelj E. Vohinc. Sicer pa mislimo, da ni na korist posojilnice, ako se sleherno leto menja načelstvo; bolje je, če se menja nadzorstvo. — Račun bil je potrjen jednoglasno — navzlic neosnovanim napadom jednega izmed „imovitih“ gospodov — na načelstvo!

(Na Bučki) pri Krškem se bode zidalo novo šolsko poslopje za 8000 gl. Kdor hoče delo prevzeti, naj se oglasi do 8. maja pri c. kr. okrajnem šolskem svetu v Krškem. (Čudno da se je ta razglas poslal le nemškimi listom!)

(V Metliki), kjer sicer slovenska posojilnica že posluje, snuje se še drug zavod te vrste, toda po Reiffisenovih načelih. Kakor mi ne odobrujemo, da se obstoječi zavod ravna preveč po Schulze-Delitschevih načelih, tako se z Raiffisenovimi navodi popolnoma ne strinjamo. Vsaj se je v nekem obziru še nemški poslanec Wrabetz te dni v državnem zboru izjavil zoper Raiffisenovo posojilnico.

(V Črnem vrhu pri Idriji) snujejo tudi posojilnico. Mi menimo, da bi bilo boljše, da bi za zdaj komaj osnovano posojilnico v Idriji podpirali.

(Družba sv. Mohorja) je nabrala letos okolo 71.000 udov! Slava! Leta 1900 jih bode gotovo 100.000. Še to bi radi doživeli.

(Za lovce). V Borovljah (Ferlach) na Koroškem se dobijo lepe rovske puške, pa tudi zanesljive, odkar je tam c. kr. preskušalnica (Probieranstalt). Puškarji so Slovenci, le to je žalostno, da so tovarnarji ali liferanti (to so veči mojstri, ki prodajajo ne samo svoje, ampak tudi puške manjših mojstrov, od katerih se prekupljajo), do zdaj bili vsi pristaši nemškoliberalne stranke t. j. nemškutarji. Še le letos se je narodni mojster Ljudevit Borovnik povzpela na stopinjo liferanta. Kot vesten in pošten mož gleda na dobro blago in ne pretirava v ceni. Slovenske lovce toraj opozarjamo, naj naročajo puške edino le pri Ljudevitu Borovniku. Slovenske in nemške cenike pošilja na zahtevanje zastoj.

(Iz Beljaka). Domač slovenski umetnik, gospod Peter Marković, slikar v Rožku, razstavil je tukaj v oknu gospoda Poltnika najnovejšo svojo sliko, ki predstavlja starost slovenskih koroških duhovnikov, veleza-sluznega domoljuba, milostivega gospoda Lovro Serajnika, prošta tinskega. Kdor mil. gosp. prošta pozna, misli ogledujoč sliko, videti pred seboj ljubeznjivega, dobrega in za vse lepo navdušenega starčka; tako živa in dobro zadeta je njegova podoba. Gospod Marković je to podobo slikal v tukajšnji obrtniški šoli pod nadzorstvom gosp. akademiškega slikarja in profesorja Pazderek-a. Gosp. Marković je pač lahko hvaležen omenjenemu gospodu profesorju, ker je pod njim jako napredoval; napredek njegov se kaže v delu sploh, posebno pa v barvah, ktere je pri tej podobi prav srečno in dobro pogodil. Naj bi se našli slovenski rodoljubi, ki bi pripomogli, da bi prišel gosp. Marković vsaj za nekaj časa na kako akademijo, kjer bi mogel postati dovršen umetnik. To bi bilo njemu na korist, narodu slovenskemu pa v ponos.

(Narodni dom v Celovci). Zadnji „Mir“ poroča, naj bi se v spomin 50letnega vladanja cesarja Franc Josipa zgradil tudi v Celovci „Slovenski dom“. Tako narodno zbirališče je koroškimi Slovencem potrebno, a bilo bi tudi jako koristno. Potrebni denar bi se dobil z delnicami po 100 gl., ki bi se morda tudi lahko izplače-

vale v letnih obrokih. Na račun teh delnic pa bi se potrebni denar lahko vzel na posodo pri slovenskih kreditnih zavodih.

(Tržaški škof) je z ozirom na bodoče volitve v Istri pisal duhovščini, naj se v cerkvi ogiblje politike. Naj bo! Vsaj ima vrla slovanska duhovščina v Istri zunaj cerkve tudi priliko in sveto dolžnost, ondodno nesrečno ljudstvo podučevati in tudi na pravo politično pot napeljevati.

(Iz Gorice) v Ajdovščino se utegne graditi železnica, ker je ministerstvo v to baje že dovolilo.

(Uredništvo „Zore“) prosi kar najljudneje vse one, kateri bi se morda še želeli naročiti na list, naj nam blagoizvolé javiti svoje ime in naslov v kar najkrajšem času pri upravnistvu: Št. Pregelj, II. Obere Donaustrasse 53, III. 22. Pozneje bi nam ne bilo več mogoče ustreči z listom, kajti natisniti bodedo dali v bodoče samo toliko iztisov, kolikor jih bodedo potrebovali. — Prihodnja številka izide koncem aprila.

(Poslanstvo isterskih slovanskih zastopnikov) je bilo pri cesarju in pri ministrih, kjer so bili prav milostno sprejeti, ko so tožili o slabih gmotnih razmerah svoje dežele. — Poslanstvo kranjskih poslancev je pa prosilo železniške proge od Divače na Razdrto in Škofjokolo.

Druge avstrijske novice.

(Državni poslanci) so šli na velikonočne počitnice, nekateri so se podali na jug, v Dalmacijo in v Trst, kjer se je nova ladija „Habsburg“ spustila v morje. — Dognal ni državni zbor pred prazniki še nobene večje postave, ker je vselej vmes kaj drugega prišlo. Odsek za volilno reformo se utegne razdreti sam od sebe, ker se je njega član tirolski konservativni poslanec Dipauli potegnil za majhne davkoplačevalce, kar pa Hohenwartu in drugim konservativcem ni po volji. Čudno se ta štrana meša!

(Delegacije se snidejo na Dunaju) 5. ali 6. junija. Ko se zopet snide državni zbor, pride najprvo na vrsto nadaljevanje razprave o prenosni davkov. Na to prične proračunska razprava. Čas bi bil res, da parlament enkrat reši to prvo in najpoglavitnejšo nalogo — določi proračun, kajti dvakratni provizorij gotovo ni na čast našemu parlamentarizmu.

(„Češka Matica školska“ in nemški „šulferein“). Nemški listi tarnajo, da nemški „šulferein“ ne uspeva tako, kakor podobno češko društvo. Čehov je manj in tudi niso tako imoviti kakor Nemci, poleg tega morajo podpirati druge narodne zavode, a vendar so dohodki „Česke Matice školske“ že skoro dosegli dohodke nemškega „šulfereina“. Nemški časopisi se pritožujejo zaradi majhne požrtvovalnosti nemškega naroda. Kar je nemškim listom popolnoma nerazumljivo, je nam popolnoma jasno. Nemcem ni njih narodnosti treba nikjer braniti in zatorej tudi prebivalstvo ne spoznava potrebe „šulfereinove“; češki otroci so pa v nevarnosti, da jih v nemških šolah ponemčijo in umljiva je požrtvovalnost Čehov za zasebne češke šole. Nemci so bili vajeni vedno le vladne pomoči in se zatorej samopomoč v njih ni mogla razviti; Slovane je pa vlada vedno prezirala in smo zatorej vedno navezani na lastno požrtvovalnost, ako hočemo napredovati.

(Zagrebske novice.) Starčevićev dom je že skoro dogotovljen. Krasi ga posebno krasna kupola z lepim kipom na vrhu. Novo gledališče se marljivo gradi in utegne do jeseni dogotovljeno biti. Velik del notranje oprave, osobito za gledališke predstave že imajo prirejeno. Zato so mogli na pr. že v starem gledališču prirejati izvanredne predstave letos, kakor n. pr. predstavo pravljice „Sedem gavranov“ (krokarjev), ki se je te dni kaj hvalevredno igrala. Slovenska igralca Borštnikova sta se skozi celo sezono odlikovala; predstave vseh dramatičnih del, oper, dram in drugih strok so bile letos dobre; k temu je čvrsti intendant seveda veliko pripomogel. Na šolskem polji je to zanimivo, da se na zagrebških ljudskih šolah tudi dečki učé ročnih del, n. pr. pletenja, da bi s tem postali vedno bolj gibčni.

(V Budapešti) je zločinec, urednik madjarskega zbadljivega lističa, poškodoval z bombami spomenik, ki je bil postavljen tistemu generalu

Hintzeju, ki je l. 1848. hrabro branil našega cesarja in njegove vojake. — Na Madjarskem pač vse gori le za Košute, in bode menda gorelo, dokler se zopet novo l. 1848. ne povrne.

(Poljski dijaki v Gradci) so pisali poljskim poslancem, da naj ti gledé celjskega vprašanja stojé na strani Slovencev, ker bi se drugače maščeval vsak nepravni korak na Poljakihih samih.

Ogled po širnem svetu.

(Naša cesarica) je prišla zopet na grški otok Korfu.

(V Belgiji) so delavci štrajkali.

(Na Bolgarskem) se bode vlada z nova potrudila, da bi evropske države potrdile sedanjega kneza Ferdinanda.

(Na Laškem) so blizo Pompeja tolovaje orožniki napadli. — Bili so v južnem delu Italije tudi močni potresi.

(Francozi) so povišali davek cerkvenim službam.

(Francosko.) Vlada hoče pooprstiti določbe civilne in vojaške kazenske postave o izdaji vojaških spisov. Vojaki in uradniki bodo kaznovani s smrtjo tudi v mirnem času.

(Špansko.) Ustaja na Kubi v Ameriki se širi. Ker je ta otok za Špansko velikega pomena, zato odide v kratkem še 20.000 vojakov na Kubo. General Martinez Campos je rekel pri slovesu prijatelju: „Videl me bodeš kot zmagovalca ali pa nikoli!“

(Japonci hočejo mir skleniti s Kitajci,) in med drugim zahtevajo neodvisnost Koreje, zaradi katere se je boj pričel, in zase otok Formozo in polotok Liaotong. Da bi Kitajci rajši privolili, poslali so Japonci 40 ladij proti mestu Kanton.

Dopisi.

Od sv. Ane. Juhtosa, juhtosa, kaj takega pa še ni bilo na Teharjih! Slovenci so zmagali, zmaga je naša, tako se vse pogovarja in veseli po Teharjih in celi Savinjski dolini. Pa saj sem jaz to tudi naprej vedel. Vidiš ljubi moj prijatelj Kovač, kolkokrat sem ti pravil, ko sva ga skupaj pila: Valent, Valent „spital“ te bo dal, lepo sem te učil, ne tožuj se s Teharčani, ne pajdaši se s Zepinom, ker ga ljudje nimajo radi; to ti bo županovo krono iztrgalo iz glave. Ti si mi pa ošabno odgovarjal: „Kaj pa ti veš; tega puščavnik ne zastopi“. No vidiš, kdo pa je imel prav. Ali se ni moje prerokovanje vresničilo? Mi puščavniki tudi nekaj vemo, če tudi nismo nikdar po občinskih stoléh hlač trgali. Pa to ti pa povem, da te zdaj več ne vzamem k sebi v brlog, kakor sem te bil zadnjič povabil; šment ako bi se še meni kaj hudega zgodilo, ko bi te ljudje pri meni videli, zato je boljše če sva ločena, čeravno se rada imava.

Veste, g. urednik, da sem od veselja celi teden pozabil na jed in pijačo; še novega haložana, kterege je dobil g. Šusterič 8 polovnjakov, nisem pokusil — in to je že nekaj! Ko sva jo na volilni dan z mojim prijateljem in sosedom Tončkom, ki se šteje tudi za modro glavo, mahala na volišče, mi je bilo nekako težko pri srcu; a ko pridem na ledino in vidim, da je vse črno volilcev pri Cajhnu, se mi je težek kamen od srca odvalil — v duhu pa sem videl, kako padajo Kovač in njegovi pristaši z občinskih stolov.

Hitro se skrijem za sv. Stefana in si denem na glavo tisto čudno čepico, ki me stori nevidljivega. Najprej se je pripeljalo en voz Štorjanov na dolgim senenem vozu, in bilo jih je tolko na njem, da so komaj eden drugega doklicali, če so se hoteli pogovarjati. Tu pa tam je kateri smuknil čez ledino v pisarno — a vsi so bili blede, pa ne vem ali od posta ali od strahu. Zdaj pa prihrumi od Cajhna cela truma korajžnih volilcev; no sem si mislil, ti so pa naši. Postavili so se pred občinsko hišo, videlo se jim je na licu, da se ne dajo dalje tlačiti, da hočejo občino izročiti varčnejšim rokam.

Zdaj jo pa primaha iz pisarne Klopotec. Ali ko je zagledal Slovencev kot listja in trave, mu strah spreleti vse ude, ves prestrašen vzame klobuk iz glave in hodi odkrit okoli naših volilcev, kakor da bi bil v cerkvi. To je bilo prav,

Narodno-gospodarske novice.

Gospodarji pazite!

Posestnik J. P. blizu Št. Jurija, ki ima kotel za žganje, pustil je po zadnjem žganju po c. kr. financarju natanko po postavi pritisniti pečat na pokrov.

Nekega dne pride c. kr. financar k njegovi hiši, in jo najde zaprto, ker sta bila gospodar in njegova žena na polju pri delu. Ko vpraša financar mimogredočega sosedu, posestnika J. K., kje da je gospodar, kaže ta na bližnjo njivo, rekoč, da tam gospodar orje, ter se ponudi da bi ga poklical. C. kr. financar pa gre, odgovorivši, da tega ni treba, dalje.

Ubogi J. P. pa je bil z razsodbo pristojbinske okrajne sodnije v Mariboru od 19. prosinca 1895, št. 507, obsojen zaradi prestopka zoper § 23 postave od 30. junija 1888, št. 95, c. zak. na 5 gld. globe, ker niti sam, niti po kakšnem namestniku ni pokazal c. kr. finančnemu uradniku, če je bil kotel v redu zapečaten! Napravil je sicer po nekem neučenem znancu prošnjo, naj se mu globa prizanese, a ni še dobil odgovora. Vendar je popolnoma splašen, ter pravi, da se bode kotla rajše znebil, kakor da bi prišel še kedaj v tako škodo in spodtike; kajti ker nima družine, se lahko vsikdar pripeti, da c. kr. financar nobenega ne najde doma, in bi na ta način, vsako leto lahko desetkrat večjo škodo trpel, kakor bi si mogel pridobiti z žganjem svojih pičlih sliv.

Opozoril ga je pa neki pravnik takoj, da tudi odpravljenje kotla ni tako nedolžna stvar, da mora to preje pismeno naznaniti c. kr. uradu, mora tudi še čakati na odgovor preje, ko kotel odpravi, drugače zapade zopet v globo po drugem odstavku istega § 23.

Mi naznanjamo ta slučaj vsem posestnikom, da se vedo ravnati in skrbijo za to, da vselej lahko kedo kaže zapečaten pokrov od kotla, kadar pride zaradi tega c. kr. financar k njim.

Naše poslance pa opozarjamo na to za posestnike jako hudo postavijo in na način, po katerem se je ta § 23 rabil v tem slučaju. Vsaj bi se postava lahko preuredila, tako, da bi moral c. kr. finančni uradnik, če ni nobenega najdel doma, priti drugokrat in preje naznaniti dan in uro družega prihoda, tako, da bi se kazni šele izrekla, ako tudi pri drugem prihodu ni nobenega našel doma, ki bi mu pokazal kotel.

Književnost.

(Družba sv. Cirila in Metoda) je ravnokar razposlala „Vestnik“, VIII. poročilo o svojem delovanju leta 1894. Temu „Vestniku“ posnamemo, da je štela celjska podružnica sv. Cirila in Metoda 6 pokroviteljev, 8 ustanovnikov, in 45 letnikov, tedaj skupaj 59 članov in nabrala lepo svoto, 90 gld. 4 kr.

(„Pomladni Glas“) knjižica posvečena slovenski mladini, V. zvezek izšel je v katoliški tiskarni v Ljubljani. Uredil in založil Frančišek Finžgar, cena trdovezanemu izvodu 35 kr., mehko vezanemu 25 kr., po pošti 5 kr. več. Mladini posvečena in priporočila vredna knjižica bode dobrodošla naši mladini.

(„Jezus Kristus“) molitvena knjiga, katero je spisal Anton Lesar, profesor na c. kr. višji realki v Ljubljani je izšla v III. natisu v Ljubljani, založil in prodaja M. Gerber.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) so od 1.—15. marca t. l. darovali: Sl. posojilnica v Marenbergu 20 k.; g. Antonija Esih 2 k.; vč. g. P. Alfonz Svet, kapelan v Ptuj, 1 k. 80 v. in g. Rozika Esih 20 v.

(Za slovensko šolo v Velikovu) so v tem času darovali: Sl. hranilno in posojilno društvo v Celovcu po preč. g. ravnatelju župniku I. Wieser-ju 100 k.; sl. podružnica za Tolsti Vrh in okolico po g. D. Kotniku 12 gld. 94 kr., nabrane dne 25. febr. t. l.; vč. g. Jožef Laznik, župnik v Polhovem Gradcu, 15 k., ki jih je darovala četvorica vč. gg. duhovnikov, katerim je pri srcu versko-narodna šola; vč. g. J. Virant, župnik v Mokronogu 11 k., ki jih je zložila vesela družba; g. Apolonija Grajzar, 8 k., ki jih je nabrala v veseljem domačem krogu v Vodica. — Z geslom: „Pobegni skoro dan grozán, — Ko bil je v grudo pokopán — Slovenski Korotán!“ nam je poslal č. g. P. Gregorc, kapelan v Trbovljah, 78 k., nabranih v tamošnji dolini. Darovali so: Preč. g. Peter Erjavec, župnik in duhovni svetnik, čč. gg. kapelana Ant. Veternik in P. Gregorc, g. župan Ferdo Roš po 10 k.; g. obč. odbornik F. Polak 4 k.; gg. A. Volavšek, obč. svetnik, F. Kalan, obč. svetnik, A. Pintar, obč. odbornik, A. Gradišnik, učitelj, L. Šah, učitelj, J. Moll, trgovec, J. Forte, trgovec, J. Goropevšek, krčmar, J. Holeček, žel. uradnik po 2 k.; gg. J. Sorčan, nadučitelj,

S. Močnik črevljar, J. Urbajs, kmet po 1 k.; gospa Ana Dimnik 6 k., g. Tereza Polak 2 k., g. Roza Plavšak 1 k.; gdč. Matilda Jrgl, Justina Pust, Uršula Frankovič in gospa Marija Alešovec po 1 k. — Sl. uredništvo „Slovenca“ nam je izročilo 233 k., ki so jih darovali: Preč. g. Matija Erjavec, dekan v Vipavi, 5 k., vč. gg. I. Škvarča, župnik v Budanjah 5 k., M. Arko, župnik v Sturijah, 5 k., V. Klobus, kurat na Slapu, 5 k., K. Tekster, kurat na Colu, 5 k., I. Mikš, župnik na Planini, 5 k., zlato-mašnik in duhovni svetnik J. Nakus 10 k., kapelan Fr. Rajčević, 5 k., Neimenovan 6 k., 5 vč. gg. župnikov iz Črnega grabna 10 k., vč. g. Valentin Aljančič, župnik na Dobravi pri Kropi, 10 k., čč. gg. ljubljanski bogoslovci namesto venca na grob umrlega tovariša g. Mediča 24 k., g. Lovro Aljančič star. v Bistrici pri Tržiču, namesto venca na grob nepozabnih vnukov 10 k.; č. rodbina Pogačnikova na Dobravi pri Kropi namesto venca na grob ljubih otrok 10 k., „veseli prijatelji zbrani v konjiški kapelaniji 12 k.; vč. g. župnik Fr. Jarc na Mirni 10 k.; vesela družba v župnišču na Slivnici pri Mariboru 29 k.; vč. g. M. Prijatelj, župnik v Štrugah, namesto venca na grob nadučitelja Pavčiča 10 k., g. M. Petrič, učitelj v Štrugah, v isti namen 6 k.; po vč. g. župniku K. Miklavčiču gostje zbrani 24. jan. t. l. pri Klemšinu pri sv. Križu pri Litiji 11 k. in sicer gg. A. K., F. M., K. M. po 2 k., gg. M. B., A. St., P. K. in gdč. G. G., M. M. po 1 k.; o priliki podružnične veselice v Cerknici so darovali: Preč. g. Fr. Kunstelj, dekan, č. g. Fr. Pešeč, kapelan, č. g. A. Lavrenčič, kapelan po 2 k., č. g. Fr. Kušar, kurat v Begunjah, 1 k., gg. A. Bonač iz Begunj, J. Justin, c. kr. kancelist, I. Porent, J. Petrovčič iz Dolenje vasi, M. Mrzlikar po 1 k. in gdč. J. Kunstelj 2 k. — Iskreno se zahvaljujemo vsem blagim darovateljem. Naj bi lepa vrsta danes imenovanih domoljupov in domoljubov nagnila slehnega zavednega Slovenca, da daruje skromen dar za slovensko šolo družbe sv. Cirila in Metoda v Velikovu.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Oklic.

Kakor znano, je ustanovila „Zaveza slovenskih učiteljskih društev“ „Knjižnico za mladino“, katere je vže drugi zvezek izšel, a v kratkem zagleda tretji zvezek beli dan.

Do sedaj se je oglasilo do 500 naročnikov in je stvar v nekaj tir prišla; a nezadostno število — 500 naročnikov — še nikakor ne zadostuje za obstanek temu velevažnemu podjetju: radi tega se podpisano predsedništvo obrača z najljubljeno prošnjo do vseh slovenskih mladinojupov, da naj blagovolijo naročiti „Knjižnico za mladino“. Vsaj je cena 1:80 gl. za 12 trdo vezanih zvezkov tako malenkostna, da jo zmore vsakdo. Le tedaj bode mogoče tudi vstrezati vsestransko vsem zahtevam gledé „Knjižnice za mladino“, ako se oglasi zadostno število naročnikov, tedaj 1500 — 2000. Kako skrbje drugi narodi za jednaka podjetja, pač ni treba posebej naglašati.

S tem, da pomagamo postaviti „Knjižnico za mladino“ na trden temelj, da ji zagotovimo obstanek, izpolnimo tudi najsvetejši, najplemenitejši zakon napram nežni mladini. Nihče pač ne more zanikati, da nima dobra knjiga največ vpliva na mladino, našo bodočnost; in kakoršna bode mladina, tak bode narod. Ako se mladina navzame vže v prvi dobi svojega življenja dobrih in pravih nazorov, gotovo jih bode obdržala celo življenje. Mladina slovenska je vže tako plemenitega srca, a če si smatramo kot naš najprvi in najglavnejši zakon ohraniti to plemenitost srca tudi v doraslem človeku, potem branimo narod slovenski izvestno pred ono pogubonosno boleznijo, ki žuga uničiti vse družinske in človeške vezi.

In Vi, velečastiti pisatelji mladinski, oskrbite našej mladini duševne hrane. Nagrada 4 gl. za tiskano polo res ni prevabljava a če Bog da, se bode povišala, če naraste zadostno število naročnikov. Večje plačilo Vam pa naj bode zavest, da ste tudi Vi pripomogli vzgojiti narod slovenski, do naroda značajev, naroda poštenjakov.

Naročnina in rokopisi naj se pošiljajo „Goriška tiskarna“. Andrej Gabršček, Gorica.

Predsedništvo „Zaveze slov. učit. društev“ v Dol. Logatec, dne 20. marca 1895.

Ivan Šega,
t. č. tajnik.

Vojteh Ribnikar, s. r.
t. č. predsednik.

Zahvala.

Vsem onim gospodom in drugim prebivalcem ljutomerskim, ki so mi povodom požara v moji prodajalnici dne 14. marca t. l. na pomoč prišli in zabranili večjo nesrečo, izrekam tem potom svojo iskreno zahvalo.

V Ljutomeru 4. aprila 1895. Alojzij Vršič

Izjava.

Ni res, da bi bil Franc Grobelnik, posestnice sin iz Okonine, meni dne 3. decembra t. l. hotel uro vkrasti.

(68) 1—1

Časl

Dražba

igrač in galanterijskega blaga iz konkurzne mase gospoda Franca Hermann-a bode se vršila

dne 18. aprila 1895

od 9. ure zjutraj naprej v prodajalnici v Kapusovi hiši v Celji, Graška cesta št. 3. Blago se bode oddajalo tudi pod sodniško ceno.

Celje, 12. aprila 1895.

Notar Baš,

(70) 1

kot sodniški komisar.

Stanovanje v prvem nadstropju, z dvema sobama je od 15. aprila za oddati. Več se izve Langenfeldgasse št. 15 in 25 v Celji.

(61) 2—1

Razpiše se

služba distriktnega zdravnika

za distriktno občino Braslovče okraj vranski, z letno plačo 700 gld. Zahteva se avstrijsko državljanstvo, diploma vsega zdravilstva, rim. kat. vera, popolnoma znanje slovensko-nemškega jezika, in neomadeževani značaj. Prošnje s prilogami naj se pošiljajo do 15. majnika županstvu Braslovče.

Distriktni odbor Braslovče, dne 10. aprila 1895.

Ant. Plaskan

prvomestnik.

(63) 3—1

Hiša za trgovino

primerna se odda v najem ali pa proda. Več se poizve pri Fr. Podgoršku na Ponikvi ob j. ž.

(62) 1—1

Alfred Alesi, fotograf

za farno cerkvijo v Celji

izdeluje o velikonočnih praznikih

(64) 1—1

fotografije veliko ceneje

in na vsakih 6 fotografij se dobi še ena povrhu.

Potovalnega zastopnika

za banko „Slavijo“

sprejme v službo Ivan Likar, glavni zastopnik banke „Slavije“ za sloven. Štajer v Celji.

(65) 3—1

Učenec

iz dobre hiše in primerno šolsko izobrazbo, 14 let star, slovenskega in nemškega jezika zmožen se takoj sprejme v trgovino mešanega blaga L. Schwentner-ja na Vranskem.

(67) 2—1

Hiša na prodaj

V Laškem trgu za prodati je hiša pripravna za vsako obrt. Poleg hiše je vrt in v hiši pa ključavničarska delavnica. — Več pove Jožef Boc v Laškem trgu.

(69) 1—1

hiša z vrtom v najem

vrejena za prodajalnico s popolno opravilo za mešano blago pod ugodnimi pogoji. — Naslov se izve pri upravnistvu „Domovine“.

(43) 3—3

Sadna drevesca,

kakor jabolka naj-zlahnejše pasme, dobro vkoreninjena, prodaja Jakob Janič v Freienberg (Kristinenhof), pošta Celje, po 20 do 30 kr. komad.

(49) 3—2

Dragotin Hribar

tiskarna, trgovina in knjigovoznica v Celji

Izdeluje vsakovrstna tiskarska in knjigovozna dela okusno, hitro in točno. Postreže z vsakovrstnim papirjem in papirnim blagom po najnižji ceni.

Zaloga knjig, tiskovin za občinske urade, okrajne zastope, šole in župnijske urade itd. itd.

naši volilci so pa tudi zaslužili, da se pred njimi odkrije. Ko to vidim, smuknem hitro k Klopotecu in se mu v imenu volilcev zahvalim in mu tudi obljubim, da ga bom še tudi v „Domovini“ pohvalil.

In ko so naši volilci pritisnili v pisarno, sem jo pa tudi jaz potegnil noter, sem si mislil: Saj te, puščavnik, nihče ne vidi, ker imaš čudno čepico na glavi. Veste, g. urednik, to vam je bilo čudno, ko so volit začeli. Naši so se držali kot junaki in veselo je bilo čuti, kako krepko so odhajali svoje glasove.

Kaj pa je to, sem skoraj na glas zavpil, veste, g. urednik! ko sem slišal, da je šentlorenški župan eden mojih najboljših prijateljev, volil Kovača. Kaj ljubi moj Polak, nisi več Slovenec? Glej ga no, ali je tudi tebi huda zima škodovala na glavi? Pa še volil je za enega, ki že davno počiva v hladni zemlji!

Veš ljubi moj, meni se je že čudno zdelo, da sta si s Kovačem tako dobra prijatelja; ne vem, ne vem, če bo to dobro za tebe. Kovač še sam sebi ni mogel pomagati, ko so ga volilci odvrgli — jaz mislim, da tudi tebe ne bo mogel obdržati na županovem stolu, kateri tudi nič kaj trdno ne stoji — in žal bi mi bilo če bota koncem maja lahko eden drugega tolažila: „Kdo bi pa bil zmeraj župan, naj pa še drugi bodo.“

No, veste gospod urednik! Klopotec se je pa skazal pri tej volitvi. Mislil je, da je na Ogorskem in ponudil Mehočku cel voz turščevne, če voli nemškutarje. Mehoček je bistra glavica in mislil je takoj, kaj de, če Klopoteca malo nabrišem. Zaveže se, da bode volil, pa ne koga bode volil — in Klopotec je dal naložiti voz turščevne. Na dan volitve je Mehoček res volil, pa ne nemškutarje, temveč naše. Vidite in Klopotec, ki hoče biti „kunšten“ je obsedel Mehočku, ker je vzel zarad lepšega takrat, ko mu je ponujal turščevne, če izda svoje, 30 krajcarjev od njega. Seve Klopotecu to ni všeč, pa kaj če, človek se lahko moti, posebno, če je razdražen, kakor purman. Turščevna pa nek Mehočkovim kravam tudi dobro služi in se niti ne boje, da postanejo nemškutarce, če ravno je bila slama dana, da bi volil Mehoček nemškutarje. Tak je svet!

Zmaga — Živijo — zastava v linah sv. Štefana — strel — Štorjani jo peš popihajo — gor so se pripeljali. —

Volitev. — Kovaču in vsim propadlim, ki bi radi vladali, pa želi vesele praznike in da bi jim pisanka tudi brez županove krone dobro djala puščavnik.

Od Sv. Lenarta v Slov. gor. Že par let je preteklo, odkar ste poročali v „Domovini“ o tukajšnjih prerovih, kateri so se po sklepu tukajšnjih občinskih očetov zidali. Večina tržanov sicer pravi, da so ti prerovi čisto nepotrebni, pa če naši občinski očetje rekó, da je potrebno, mora že resnica biti. Bridke obraze so pač delali vsi tržani lani, kajti za ta prerov so morali 153% občinskih doklad plačevati, deželni zbor štajerski, ki skrbi tako očetovsko za blagor deželanov, je seveda dovolil te doklade pobirati. V kratkem se bo volil tukaj nov občinski zastop; radovedni smo če se bodo Slovenci ganili ali ne, kajti mogoče njim je takrat zmagati, ker ne gre samo zato, da premagajo politične nasprotnike, ampak da izključijo tiste, ki jim take doklade nakladajo, ne da bi bila zato potreba. Že to bi moralo zadostovati; k temu pride še to, da v neumnosti svoje sovražijo ljudstvo, namreč slovensko, — ker družega tukaj ni — če tudi so od njega obogateli, oz. o njem živé. Njih vodja je seveda samo eden, ker drugi le z glavami majajo, kakor otrok, kadar ga glava boli. Storite torej svojo dolžnost!

Zgoraj sem sicer rekel, da tukaj ni drugih, nego Slovenci sami. Vendar pa tudi nemštvo prav lepo cvete tukaj, kar bom vam koj dokazal. Pred kratkim pride k meni nek viničar, ter me vpraša. Ali ste vi tisti učeni puščavnik, ki sluje daleč po svetu? Seveda, mu pravim; kaj pa hočete? Ja reče mi, zaprli so me v Celji, ali obsodili me, pa po nedolžnem; saj mi je župan dal spričevalo, da sem čisto nedolžen. Rekši poda mi kos papirja, v kojega je mariborska „špela“ že sir zavijala. Čitam.

Leumund Zeugnis. Es wird vom Gemeindeamt U . . . über die Aufführungs Verhältnisse des Franz P . . . in U . . . als Winzer durch mehrere Jahre hier folgendes berichtet:

Dieser ist nach Ober Wölling zuständig er lebt hier Armuthig und sorget für zwei Personen gute Arbeiter kein getrenker kein Spieler kein Verdächtiger so mit im allgemeinen gut verwendbarer Arbeitsmensch

Gemeindeamt in U . . . 8/3 1895
(L S) B. mp. G. V.

Dal sem mu ta „cajgnis“ koj nazaj ter ga poslal k županu, kateri mu ga je dal. Vidite toraj, da je nemščina v najlepšem cvetu pri nas!

Prihodnjič vam že pišem več, danes ne morem, saj vidite, da mi starcu že roka trepeče.

Puščavnik iz Stare gore.

Ptuj, 29. marca 1895. Kakor je znano čitateljem „Domovine“, smo imeli v čitalniški dvorani dne 17. marca t. l. zares prav zabaven — komorno godbeni — večer, katerega so nam iz posebne prijaznosti in navdušenja do umetnosti priredili gg. Fr. Serajnik, Dom. Serajnik, Ivan Treven, J. Ilešič, Jos. Kitek in gg. Tončka in Mici Štupca.

Sprejmi draga „Domovina“ nekoliko vrstic o tem večeru v znamenje, da napredujemo Slovenci v vseh strokah umetnje.

Takoj pri prvi točki: Mendelsohn Quintetto B-dur so nas kar očarali s svojim izvrstnim igranjem in si takoj pridobili srca poslušalcev s pravilnim izvajanjem imitatoričnih odlomkov. V drugem oddelku te točke so nas skoro spravili v predobro voljo; instrumenti so se namreč med seboj lovili v kanoničnih oblikah, in nas s tem zapeljevali v smeh.

Pri drugi točki (Kaan-ova podoknica za cello i glasovir) sta nas g. D. Serajnik na cello in g. Tončka Štupca na glasovirju z dobrim odgovarjanjem kontrapunktičnih slik razveseljevala, ker je poslušalec prav lahko posnel in opazoval odgovore glasovirja cello in obrneno.

Pri tretji točki: Smetana „Iz mojega življenja“, bilo je najprijetneje poslušati prve gosli, kako so s svojo arijo druge instrumente takorekoč za nos vodile; vendar pa so se druge gosli, viola cello trdno držali in lepo razvezavali neharmonične, alterovane akorde. Lahko ti je šnila misel, koliko zapeljivosti se dandanes po svetu godi; kakor labud nosijo nekateri svojo ošabnost pod krinko narodnosti, ali srce jim pa čuti drugače, — kažejo se na zunaj zveste narodnjake, pa znotraj jim tiči kal nemčurskega mišljenja. — Iz celega komada si lahko posnel pregovor: Previdnost je mati prevdarnosti.

Četrta točka (Dvořák: koncert za gosli in glasovir.) G. Fr. Serajnik se je pokazal kot izvrstnega goslarja in da je kos s svojim instrumentom občinstvu dati užitek od tega kar igra, t. j. kar on igra, igra z vtopljenim duhom v dotično skladbo. Tudi g. Mici Štupca ga je jako dovršeno spremljevala na glasovirju.

V peti točki (Haydn: Iz 7 poslednih besed Kristusa) smo občudovali in pomišljevali trpljenje našega Zveličarja; kaj dobro so ga posnemale prve gosli in tudi viola i cello (razbojnika) sta dobro svoje vloge reševala. Če je kdo pazno poslušal lepo predavanje, je lahko opazil mило pogovarjanje Zveličarja s svojo materjo in z Janezom. Po pravici smem reči, da sem še malokdaj slišal tako izborno izražanje instrumentov. Vidi se, da so se gg. pridno vadili.

Zadnja točka pa je povsem občinstvu ugajala, ker se je igralo v valzer-tempo; samoumevno je da 3/4 takt razveseljuje s svojim povdarjanjem na prvi dobi sročé.

Prav dobro smo se zabavali in navzeli duha pristne umetniške godbe. Razšli smo se proseč gg. koncertiste, da bi nam zopet kmalu kaj ednacega priredili. Izvrstno so rešili svojo nalogo, katero so si naložili sami z namenom, pokazati občinstvu, kaj premore železna vstrajnost, dobra volja, in požrtvovalnost do dobre stvari. — Ni jih ustrašil trud in slaba pot hoditi k vajam, ker so bili prepričani, da delajo za razvoj umetnosti, da delajo za narod, da delajo za glasben razvitek v občinstvu. S pogumom stopili so na oder in s prvim godbenim večerom tudi v javnost; skazali so se zmožne reševati ednake naloge.

Konečno mi je še omeniti, da so se koncerta udeležili tudi nekteri zunanji gostje med tem ko si nekaj ptujskih narodnjakov pogrešal; kje so bili, mi ni znano. Predrznem si pa reči, da se ne sme nikdo opravičevati: „Jaz nisem muzikalično izobražen, kaj mi tedaj koristi pri koncertu sedeti“. Pomislite častita gospoda! da nas je malo, zategadelj pa moramo skupno za vsako narodno reč složno postopati, ne pa za eno stvar biti goreč za drugo pa mrzel kot led in trd kot skala.

V spodbudo gg. koncertistom vskliknem poln radosti nad lepim napredkom na umetniško-glasbenem polji. Le tako naprej! s pogumom za narod slovenski gojite umetno godbo. Bog i narod! Gozdoslav.

S Kranjskega. (Novi šolski nadzorniki na Kranjskem), katerih je osem, so v obče dobri vzgojitelji in praktični šolniki, vmes sta dva slovenska pisatelja. Večini teh sta se dva okraja v nadzorovanje odmerila; radi teh bodo ti kot učitelji, oziroma kot profesorji na dopustu. S tem imenovanjem bi bili tudi z narodnega stališča zadovoljni, ako bi bili imenovani nadzorniki, od katerih jih je imelo 6 že prej to službo, toliko trdni značaji, da bi kot nadzorniki slovenskih šol in učiteljev, kar od kraja slovensko uradovali, kar se pa žalibog niti do zdaj ni zgodilo, niti se ne bode v bodoče. Pri tem imenovanju se je na nekatere slabe narodnjake na Gorenjskem oziralo; ob enem smo še to opazili, da se je hotelo zopet pokazati s posebno natančnostjo, da ima vlada resno voljo, „nemštvo rešiti iz slovenskega valovja“. Kar je nemških šol na Kranjskem, vse je izročila dvema nemškima nadzornikoma. Kočevci imajo sicer res nekaj pravih nemških šol z nemškimi otroci in nemškimi učitelji; vse druge kranjske nemške šole so le bolj „prisiljeno zelje“. Nemške šole v Ljubljani imajo do polovice slovenskih otrok; tovarniške šole v Vevčah, Domžalah, Goričanah so le posebne in štejejo komaj po 10—20 otrok, vmes pa več slovenskih kot nemških; krška meščanska šola ima slovenske učence in učitelje, le učni jezik je vsled nemškutarskega kapitala ustanovnikovega nemški, kolikor je namreč to pri teh razmerah mogoče. Čemu bi se torej kranjsko nemštvo toliko bahalo s svojimi nemškimi šolami? Čemu toliko nemških nadzornikov za to le navidezno nemško šolstvo?

Iz Zagreba. Politični položaj je na Hrvatskem od dne do dne slabši. Naši poslanci, niti deželni, niti državni se ničesar več ne upajo. Deželni poslanci vladne stranke, ki se še vedno „narodna“ stranka imenuje, čeravno je sam ban rekel, da njegova vlada ni „narodna“, slepo podpirajo sedanje deželno gospodarstvo; državni poslanci hrvatski pa radi v Budimpešto capljajo, da ondi rešijo pri vsaki nevarnosti vlado propada, da jej primorejo do večine zoper hudo opozicijo. In kaj ima Hrvatska od tega?

Ona ima po nagodbi zares zagotovljene pravice, ali jih Ogorska ne drži. Madjari gospodarijo po svoji volji z železnicami na Hrvatskem, gospodarijo s šumami ter jih izrabljajo v svojo korist.

Madjarski jezik je postal uradni jezik pri železnicah, a deloma tudi pri poštah in brzojavah. Madjare nameščajo na Hrvatskem v finančne službe, pri železnicah in v novejšem času celo v šumarski službi. Hrvatske državne reke so zanemarjene in ne misli se na njihovo vredenje itd.

Od dnevnih novic bi bilo poročati, da se je prejšnji teden mudil nekoliko trenutkov v Zagrebu novi ogorski trgovski minister Daniel, ki je bil na Reki ogledavši si državno železnico, ki vodi iz Zagreba tja, progo, katera je v letošnji zimi veliko trpela in državo neizmerno veliko stala. V Zagrebu si je minister le obližje državnega kolodvora ogledal. Kakor je bila v Zagrebu prej velika nevolja, ko je bilo nadškofovsko mesto toliko časa prazno, tako je zdaj godrnjanje, ker se ne oddajo izpraznena korarska mesta, katerih je več, in ne izprazneno mesto senjskega škofa, katero je prej imel naš nadbiskup Posilovič.

Molitvene bukvice

priprosto, kakor tudi v najfinih vejah, po vsakršni ceni pri

Dragotin Hribar-ju v Celji

Posebno opozarjamo preč. g. katehete in duhovščino na velik izbor molitvenikov za šolarčke, kakor tudi odrasle.

Za učence

se sprejme takoj v špecerijsko štacuno dečko, kateri je 14 let star, močne in zdrave narave, in je najmanj štirirazredno ljudsko šolo z dobrim uspehom izveršil in je dobrih starišev. M. Berdajs v Mariboru.

(55) 2-2

„THE GRESHAM“

zavarovalna družba za žiljenje v Londonu.

Piljala za Avstrijsko:

Dunaj, I., Giselstrasse 1, v družbeni hiši.

Piljala za Ogersko:

Budimpešta, Franca-Jozefa trg 5 in 6, v družbeni hiši.

Aktiva družbe dne 31. dec. 1893 k. 181,435.657—
Letni zavarovalni dohodki z obrestmi do 31. decembra 1893 . . . 23,942.149—
Izplačanja za zavarovanje, za rente in odkupe i. dr. odkar postuje družba (1848) . . . 287,452.809—
Med letom 1893 je bilo od družbe izdanih 9633 polic v znesku . . . 73,023.675—

Prospekti in cene, po katerih se ravna družba pri izdavanju polic in prijavnih obrazcih dobe se brezplačno pri generalni agenturi v Ljubljani Tržaška cesta 4 pri GVIDONU ZESCHKO-tu. (148) 12-4

DRAGOTIN HRIBAR

trgovina umetnin v Celji

„Sveta družina“, sv. Ciril in Metod in druge različne svete podobe

v oljnatih barvah in jeklorezih priporočam vis. čast. duhovščini, g. uradnikom, učiteljem, slavnemu občinstvu. Dajem tudi na mesečne obroke. Cena podobam 5, 6, 7 in 8 gl.

Podobe „Sveta družina“ brez okvira po 10, 15, 20, 25, 50, 60, 90 kr. in 1 gl.

Zobozdravniško naznanilo.

Dr. J. Riebl

uljudno naznanja, da bode od dne 15. novembra ordiniral vsaki dan za zobobolne od 9-12 ure dopoldne in od 2-5 ure popoldne.

v lastni hiši (191) 10-7

vrtne ulice (Gartengasse) št. 9 v Celji

Ustavlja umetne zobe in zobovje s zlato, kavčuk ali platino podlogo brez vsakih bolečin in garantuje za najpopolnejšo izvršitev, enako najboljšim dunajskim ali graškim delu. To zobovje ne ovira čisto nič zvečenje ali govorenja. Manjkajoče zobne-krone namesti s zlatim ali email kronam; plombovanje zob in vse zobne operacije izvrši brez bolečin in preskrbi za plombo najboljša sredstva, za katerih trpežnost garantuje.

Franc Čuden

urar

v Ljubljani

Glavni trg št. 25

priporoča slav. občinstvu in posebno prečast. duhovščini, svojo bogato, največjo zalogo švicarskih žepnih ur, po najnižjih cenah, zlatih, srebrnih, nikelnastih in stenskih ur z nihalom (Pendeluhr), budilnic, verižic vsake vrste, prstanov, uhanov in vseh v njegovo stroko spadajočih stvari.

Popravila naredim dobro, hitro, natančno in ceno. Poštna naročila izvršujejo se precej. Novi ceniki po pošti in brezplačno. V cenikih je natančneje popisano, koliko časa jamčim (garantiram) za katero stvar in kako za menjavam. (47) 10-2

J. Petriček v Celji

Graške ulice št. 26

prodaja več tisoč smrek; triletne tisoč po 8 gl. in dveletne tisoč po 2 gl. loco Celje. (53) 2-2

Samo Moric Unger,

ključar za orodje, stavbe, stroje in umetno ključarstvo v Celji

oskrbuje uravnavanje tehtnic in uteži. — Dalje napravlja tehtnice in uteži ter nepravilne popravlja najhitreje.

Popravlja tudi stroje vsake vrste (mlatilne, za rezanico, šivalne stroje itd.). Pomankljive šivalne stroje zamenjuje s prenovljenimi ali kupuje. Dobé se pa šivalni stroji v zalogi zelo po ceni. Nadalje se ta priporoča za napravo in popravo sesalk za vodnjake vodovodne naprave in sprejema vsa dela spadajoča v stavbinsko in umetno ključarstvo, kakor: okove za nove stavbe, okraske, nagrobne, altarne in pokopališčne ograje ter mrežasta vrata itd., strelovođe, kakor tudi poskušanje starih strelovodov, kar izvršuje najbolje. (79) 12-11

Anton Štalcer v Reki

(Fiume)

Priporoča trgovcem, obrtnikom in gostilničarjem svojo bogato zalogo, po jako nizkih cenah, južnega sadja, pomeranč, limon, mandeljev, dobrega vina (istrskega in dalmatinskega), olja, suhih rib in drugih stvari. Samo ena poskušnja zadostuje. Prejemlje in oddaje tudi v komisijonu, pod dobrimi pogoji, vse stvari, katerih sam v zalogi ne bi imel. Odpošiljatve se vrše točno in ceno. Cenike zastoj. (31) 3-2 m.

DRAGOTIN HRIBAR

trgovina papirja, pisalnega in risalnega orodja v Celji

priporoča gospodom trgovcem in prodajalcem svojo

Veliko zalogo vsakovrstnega papirja

za pisarne, pisma, risanje in zavijanje, raznovrstno barvanega, svilnatoga (za cvetlice), za vezanje knjig itd., zalogo raznih Nežiderskih zvezkov, Hardtmuthovih svinčnikov in angleških peres po originalnih cenah tovarniških;

dalje priporoča

zavitke za pisma raznih velikosti in barv, peresnike, črnilo, tablice, črtalnike, brisalke, krede, gobice, pušice in škatlje za peresnike, torbice, knjižice za beležke, trgovske knjige, pečatni vosek itd. po najnižjih cenah

Posebno lep izbor papirja in zavitkov v mapah in elegantnih škatljah.

Najbolje strune za citre, gosli in kitare.

Velik izbor albumov za fotografije in spomenice, map za pisma in papirje, tintnikov, okvirov za fotografije, listnic itd.

po nizkih cenah.

Šolske in molitvene knjige še poseben popust.

Zidarski mojster Ferdinand Gologranc

prevzelje zidarsko delo stavbe „Narodnega doma“ v Celji, katero se začne zidati precej po Veliki noči. Sprejema za to delo izučene zidarje na celo leto z gotovo plačo. (58) 2-2

Zahvala in priporočilo.

Podpisani se uljudno zahvaljujem v prvi vrsti vič. duhovščini in farnim predstojništvom, kakor tudi drugim načelnikom, kateri so v teku mojega 20-letnega bivanja v Celji z naročili podpirali mojo obrt. Pri tej priliki se tudi še za naprej vsem starim in novim naročnikom toplo priporočam za izvrševanje vsega in moje področje spadajočega dela, to je prenovljenje altarjev, prižnic, okvirov in slik, križev in podob, pa tudi z nova se vse te reči v vsakem poljubnem slogu po načrtih stalno, okusno in po nizki ceni napravijo.

Z odličnim spoštovanjem

Fran Krašovec,

(36) 3-2 m.

pozlatar v Celji, Gospodska ulica 30.

Posebnost: Kranjsko laneno olje in laneno-oljnati firnež. Prodaja na debelo in drobno.

Prva kranjska tovarna oljnatih barv, laka, firneža in kleja

Adolf Hauptmanna

v Ljubljani

razpošilja na zahtevanje brezplačno in franco svoj ilustrovani cenilnik

oljnatih barv, firnežev, lakov, suhih, kemičnih, prstenih in mineralnih barv, düsseldorfskih oljnatih in akvarelnih barv za umetnike, barv za fotografe, emajl-, majolika- in lazurnih barv, potrebščin za oljnato in akvarelno slikanje, čopičev, tint, kakor tudi še mnogo drugih predmetov za obrtništvo, sole in domačo rabo. (26) 10-5

Posebnost: Kranjsko laneno olje in laneno-oljnati firnež. Prodaja na debelo in drobno.

Zaloga specerijskega blaga

MILAN HOČEVAR

Celje, Glavni trg, 10

Izvrstna zaloga vsakovrstne kave, sladkorja, riža, finega olja, južnega sadja, masla, svinjske masti, ruma, čaja, vina v butilkah, sremske slivovke, kranjskega brinovca, itd. itd.

Banatska pšenična moka

Radajnska

mineralna voda

itd. (21) 20-13

Bilanca

«Hranilnega in posojilnega društva v Ptuj»

za leto 1894

Aktiva

	gl.	kr.
1. Hiša vl. št. 346, Ptuj gl. 49500—		
2. Inventar te hiše 4000—	53500	—
3. Hiša vl. št. 52, Ptuj	7250	—
4. Inventar v pisarnici	263	76
5. Posojila 4009 zadružnikom	654299	—
6. Zaostale obresti od posojil	4567	62
7. Naloženi denar v hranilnicah gl. 45869-05		
8. Nevzdignene obresti od tega 33—	45902	05
9. V poštni hranilnici	884	21
10. Menice in tiskovine	62	67
11. Prehodni zneski	3000	—
12. Gotovine v blagajni dne 31. decembra 1894	8869	25
	778598	56

Pasiva

	gl.	kr.
1. Glavni deleži gl. 2000—		
2. Opravilni družnikov 50134—	52134	—
3. Hranilne vloge s kapital. obr. vred. od 1606 vložnikov	658222	86
4. Za leto 1895 predplačane obresti	6514	23
5. Splošni rezervni fond gl. 11768-28		
6. Specijalni rezervni fond za slučajne zgube 42480-39	54248	67
in ker je dal ostanek gl. 54248-67 čistega dobička v znesku 3751-33		
vsled sklepa današnjega obč. zbora k poseb. rezerv. fondu znašata oba rezervna fonda vkup gl. 58000—		
7. Penzijski fond za uradnike	2090	—
8. Čisti dobiček leta 1894	5388	80
	778598	56

V Ptuj, dne 31. decembra 1894.

(50) 2-2

Ravnateljstvo.